

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 141. sjednici, održanoj dana 11.02.2022. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period januar - decembar 2021. godine i čini sastavni dio ovog zaključka.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/22
Datum, 11.02.2022. godine
Zenica

PREMIJER

Mirnes Bašić

DOSTAVLJENO:

1x Kantonalna uprava za inspekcijske poslove,
1x a/a.

Broj: 18/01-30-4401-7/21

IZVJEŠTAJ
o radu za period januar-decembar 2021. godine
(godišnji izvještaj)

Zenica, januar 2022. godine

S A D R Ź A J I Z V J E Š T A J A

	Strana
I UVODNE NAPOMENE	3-5
II IZVRŠENJE CILJEVA	5
1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati	6
<i>IIa Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike</i>	7-27
1. Inspektorat rada i zaštite na radu	8-12
1.1. Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	8-10
1.2. Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	10-12
2 Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	12-17
2.1. Kantonalna tržišna inspekcija	13-15
2.2. Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija	16-17
3. Inspektorat za ceste i cestovni promet	18-21
3.1. Kantonalna inspekcija za cestovni promet	18-20
3.2. Kantonalna inspekcija za ceste	20-21
4. Inspektorat tehničkih inspekcija	21-27
4.1. Kantonalna elektroenergetska inspekcija	22-23
4.2. Kantonalna termoeenergetska inspekcija	23-24
4.3. Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	24-27
<i>IIb Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,</i>	28-50
1. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	29-34
1.1. Kantonalna poljoprivredna inspekcija	29-30
1.2. Kantonalna vodna inspekcija	31-33
1.3. Kantonalna šumarska inspekcija	33-34
1.4. Kantonalna lovna inspekcija	34
2. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	34-37
2.1. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	34
2.2. Kantonalna inspekcija zaštite okoline	34-36
2.3. Kantonalna urbanistička inspekcija	36
2.4. Kantonalna građevinska inspekcija	36-37
3. Inspektorat veterinarske inspekcije	38-42
3.1. Kantonalna veterinarska inspekcija	38-42
4. Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	42-50
4.1. Kantonalna zdravstvena inspekcija	42-44
4.2. Kantonalna sanitarna inspekcija	44-47
4.3. Kantonalna farmaceutska inspekcija	48-50
III NORMATIVNE AKTIVNOSTI	50
IV STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO	50
V OSTALI POSLOVI I ZADACI	50-52
1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku	51
2. Drugi kontinuirani poslovi	52
VI OCJENA STANJA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA	52-55
1. Ocjena stanja	53-54
2. Programska orijentacija	55
VII UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA	56-57

I UVODNE NAPOMENE

Pravni osnov za sačinjavanje Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, za period januar - decembar 2021. godine, je član 31. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11 i 15/21).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je samostalna kantonalna uprava, sa sjedištem u Zenici i dvije izmještene kancelarije u gradu Visoko i općini Maglaj.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona broj: 18-30-13618/21 od 12.10.2021.godine, predviđene slijedeće dvije osnovne organizacione jedinice, u okviru kojih su organizovani 8 inspektorata koji obuhvataju 20 kantonalnih inspekcija, od kojih 17 inspekcija ima izvršioce, dok 3 inspekcije nemaju izvršioce (urbanistička, inspekcija za zaštitu prirode, lovna inspekcija).

1. Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike.

Unutrašnje organizacione jedinice u sastavu Sektora su:

- Inspektorat rada i zaštite na radu, kome pripadaju kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa i kantonalna inspekcija zaštite na radu,
- Inspektorat za cestovni promet i ceste, kome pripada kantonalna inspekcija za cestovni promet i kantonalna inspekcija za ceste
- Inspektorat za tržišnu-turističko-ugostiteljsku inspekciju
- Inspektorat za tehničke inspekcije, kome pripada kantonalna elektroenergetska inspekcija, kantonalna termoeenergetska inspekcija i kantonalna rudarsko-geološka inspekcija,
- odsjek za pravne, ekonomske, informatičke i opće poslove.

2. Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije.

Unutrašnje organizacione jedinice u sastavu Sektora su:

- Inspektorat za poljoprivrednu, vodnu, šumarsku i lovnu inspekciju,
- Inspektorat za građevinsku, urbanističku i ekološku inspekciju, koji obuhvata kantonalnu građevinsku inspekciju, kantonalnu urbanističku inspekciju, kantonalnu inspekciju zaštite prirode i kantonalnu inspekciju zaštite okoliša;
- Inspektorat za sanitarnu, zdravstvenu i farmaceutsku inspekciju, koji obuhvata kantonalnu sanitarnu inspekciju, kantonalnu zdravstvenu inspekciju i kantonalnu farmaceutsku inspekciju,
- Inspektorat veterinarske inspekcije, koji obuhvata kantonalnu veterinarsku inspekciju,

Djelokrug rada ove Uprave je vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cestovnog prometa, cesta, energetike, termoeenergetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite okoliša, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove je ukupno sistematizovano 122 izvršitelja, a popunjeno 74, i to: direktor, 2 pomoćnika direktora, 5 glavnih kantonalnih inspektora, 58 kantonalnih inspektora, 1 stručna savjetnica, 1 stručna saradnica i 6 namještenika.

U mjesecu februaru 2021. godine okončana je procedura za popunu radnog mjesta glavnog kantonalnog sanitarnog inspektora. Također, u mjesecu februaru počela su sa radom dva kantonalna sanitarna inspektora, a u mjesecu martu kantonalni termoeenergetski inspektor, kojima je, s obzirom na

to da se radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, u skladu sa odredbom člana 32. stav (1) Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

U decembru 2021. godini okončana je konkursna procedura, za popunu slijedećih radnih mjesta: pomoćnik direktora i 6 kantonalnih inspektora (inspektor rada za oblast radnih odnosa, tržišni inspektor, 2 turističko-ugostiteljska inspektora, inspektor za cestovni promet, vodni inspektor).

U toku izvještajnog perioda rad Uprave je bio zasnovan na realizaciji Programa rada za 2021. godinu, Naredbama Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona.

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2021. godinu, vodilo se računa o broju izvršitelja koji će realizirati planirane poslove, broju službenih vozila kojim Uprava raspolaže, kao i činjenici da inspektori na teren odlaze 3 dana u sedmici, a 2 dana kada ne idu na teren obavljaju prijem stranaka i druge kancelarijske poslove.

U skladu sa ciljevima iz Programa rada Uprave za 2021. godinu, prioriteta aktivnost u ovom izvještajnom periodu, bila je kontinuirano provođenje pojačanog inspekcijskog nadzora, s ciljem kontrole poštivanja mjera utvrđenih Naredbama Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, koje je usvojila Vlada Federacije BiH i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, koje je usvojila Vlada Zeničko-dobojskog kantona, kao i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH i Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, a radi sprječavanja širenja oboljenja COVID-19 na području Kantona. Navedene aktivnosti provodile su se u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u poslijepodnevnim i večernjim satima, te u dane vikenda, u skladu sa raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima. U izvještajima pojedinačnih inspekcija navedene aktivnosti su detaljnije prikazane.

Također, jedan od prioriteta u radu su otkrivanje i suzbijanje tzv. „rada na crno“, u svim pojavnim oblicima (nezakonito radno angažovanje zaposlenika, nezakonito obavljanje raznih djelatnosti itd).

U toku izvještajnog perioda Uprava je ostvarila dobru saradnju sa resornim ministarstvima i drugim tijelima uprave na svim nivoima vlasti.

Na rad ove Uprave u izvještajnom periodu negativan uticaj su imale sljedeće okolnosti:

1. Nedovoljan broj službenih vozila i nedostatak terenskih vozila

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2021. godinu i utvrđivanja normativa za svaku inspekciju, uzeta je u obzir činjenica da Uprava koristi 26 službenih vozila.

Imajući u vidu činjenicu da planirane poslove izvršava 18 vrsta inspekcija, te uvažavajući specifičnosti određenih inspekcija, svakodnevni problem nedostatka službenih vozila se djelimično prevazilazi organiziranjem poslova u poslijepodnevnim i večernjim satima, te u dane vikenda, kao i pravovremenim planiranjem odlazaka na teren inspektora, koji koriste ista službena vozila.

Navodimo i problem nedostatka terenskih službenih vozila, koja su neophodna za obavljanje inspekcijskih nadzora na nepristupačnim terenima (terensko službeno vozilo, koje koristi kantonalna šumarska inspekcija je u dosta lošem stanju i zahtijeva česte popravke).

2. Nedostatak sredstava i opreme za rad.

Jedan od problema u radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove predstavlja nedostatak opreme, odnosno dotrajala oprema koja iziskuje stalne popravke, kao i neusvajanje prijedloga Budžeta Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, koji se odnosi za nabavku neophodne opreme (laptopi, prijenosni printeri, licence, službena vozila i dr.), a koja su neophodna za rad inspektora .

3. Kadrovska nepopunjenost radnih mjesta:

Nepopunjenost radnih mjesta kantonalnih inspektora (turističko-ugostiteljski, tržišni, inspektor rada za oblast radnih odnosa, inspektor za cestovni promet, poljoprivredni, veterinarski, vodni, šumarski), glavni kantonalni veterinarski inspektor, pomoćnik direktora i sekretar Uprave.

U 2020. godini pokrenuta je konkursna procedura za popunu nekih od naprijed navedenih radnih mjesta: pomoćnik direktora, 6 kantonalnih inspektora. Za ostala radna mjesta konkursna procedura će se pokrenuti u narednom periodu.

II – IZVRŠENJE CILJEVA

U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, izvršeno je 13.358 inspekcijska nadzora, što je više u odnosu na 11.634 inspekcijska nadzora, koliko je za ovaj period planirano Programom rada Uprave za 2021. godinu. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih nadzora doneseno je 3.787 rješenja i izdato 1.636 prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni 1.442.155,00 KM.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, 194 prekršajna naloga sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od 166.420,00 KM, izdato je zbog utvrđenih prekršaja po osnovu kantonalnih propisa.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga u 176 slučajeva je zatraženo sudsko odlučivanje. U izvještajnom periodu kantonalni inspektori su u svojstvu ovlaštenog predstavnika i svjedoka, pristupili na 227 usmenih pretresa, na općinskim sudovima na području Kantona.

U izvještajnom periodu, putem dežurnog telefona na koji građani prijavljuju nezakonitosti iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Uprave zaprimljeno je 150 prijava.

1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati

Tabelarni prikaz

Red.br.	NAZIV INSPEKCIJE	broj pregleda planirano	broj pregleda ostvareno	Rješenja	Prekršajni nalozi	izrečeno-kazna KM	Prekršajni nalozi po kantonalnim propisima	Izrečeno kazni po kantonalnim propisima	zatraženo sudsko odluč.	Zastupanja na sudovima
1.	INSPEKCIJA RADA-RADNI ODNOSI	1.492	1.594	168	435	220.500,00	22	21.400,00	17	156
2.	INSPEKCIJA RADA-ZAŠTITA NA RADU	396	398	164	26	52.300,00	8	10.000,00	0	3
3.	TRŽIŠNA	1.714	1.767	387	320	439.710,00	19	10.100,00	47	19
4.	TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA	888	1.002	175	86	44.704,00	26	15.400,00	15	4
5.	CESTOVNI PROMET	636	782	98	437	223.270,00	2	600,00	8	20
6.	CESTE	160	199	33	13	18.600,00	0	0,00	2	10
7.	ELEKTROENERGETSKA	155	158	80	0	0,00	0	0,00	0	0
8.	TERMOENERGETSKA	72	79	185	0	0,00	0	0,00	0	0
9.	RUDARSKO-GEOLOŠKA	135	72	10	2	5.500,00	2	5.500,00	0	0
10.	POLJOPRIVREDNA	394	809	17	10	21.000,00	2	2.500,00	4	2
11.	VODNA	180	200	29	23	9.000,00	23	9.000,00	2	3
12.	ŠUMARSKA	170	175	37	37	52.620,00	37	52.620,00	1	0
13.	ZAŠTITA OKOLIŠA	320	281	44	7	14.400,00	0	0,00	0	0
14.	GRAĐEVINSKA	160	172	14	11	6.000,00	11	6.000,00	0	0
15.	VETERINARSKA	4132	4932	265	60	59.150,00	18	14.900,00	7	1
16.	ZDRAVSTVENA	160	105	53	19	6.751,00	2	800,00	0	4
17.	SANITARNA	310	540	1985	138	233.600,00	19	14.800,00	64	5
18.	FARMACEUTSKA	160	93	43	12	35.050,00	3	2.800,00	9	0
	UKUPNO:	11.634	13.358	3.787	1.636	1.442.155,00	194	166.420,00	176	227

IIa IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se 9 vrsta kantonalnih inspekcija koje su raspoređene u okviru 4 inspektorata.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove

Red. broj	NAZIV INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku*
1.	Inspektorat rada i zaštite na radu	glavni kantonalni inspektor rada	1	1
1.1.	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	7	12
1.2.	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
2.	Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
	kantonalna tržišno-turističko-ugostiteljska inspekcija	kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor	13	21
3.	Inspektorat za cestovni promet i ceste	glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet		1
3.1.	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	kantonalni inspektor za cestovni promet	4	6
3.2.	Kantonalna inspekcija za ceste	kantonalni inspektor za ceste	1	2
4.	Inspektorat za tehničke inspekcije	glavni kantonalni inspektor rada		1
4.1.	Kantonalna termoelektroenergetska inspekcija	kantonalni termoelektroenergetski inspektor	1	2
4.2.	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
4.3.	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	kantonalni rudarsko-geološki inspektor	1	2
UKUPNO			33	55

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora, kantonalni inspektorat rada i kantonalni tržišno – turističko – ugostiteljski inspektorat imaju glavnog kantonalnog inspektora. Inspektoratom za cestovni promet rukovodi glavni inspektor za inspektorat za cestovni promet i ceste po ovlaštenju, a inspektoratom za tehničke inspekcije glavni inspektor za tehničke inspekcije po ovlaštenju.

1. INSPEKTORAT RADA I ZAŠTITE NA RADU

1. 1. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) Poduzete aktivnosti

Inoviranim programom rada za 2021. godinu, planirano je izvršenje 1492 inspekcijskih nadzora, a izvršeno je ukupno 1594 inspekcijskih nadzora. Izmjena programa rada u dijelu umanjenog broja kontrola bila je uvjetovana činjenicom da je jedna inspektorica rada počev od 01.04.2021. godine po ovlaštenju direktora Uprave obavlja dužnost Sekretara Uprave.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		1492	redovni inspekcijski nadzor	1293
			kontrola izvršenja rješenja	199
izvršeno inspekcijskih nadzora		1594	redovni inspekcijski nadzor	1272
			inspekcijski nadzor po predstavkama	163
			kontrola izvršenja rješenja	159
poduzete mjere	Rješenja	168	rješenja o zabrani	130
			rješenja o otklanjanju nedostataka	38
			rješenja o upozorenju	-
		ZPPP	1	
	prekršajni nalozi:	435	Iznos izrečenih novčanih kazni: 220.500,00KM	
broj lica zatečenih „na crno”		217		
broj lica koja su nakon inspekcijskog nadzora zasnovala radni odnos		162		
broj pravnih lica koji ne ispunjavaju uvjete po Uredbi o uvjetima koje je preduzeće, odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti („Sl. novine F BiH“, broj 15/98 i 5/99).		8 *Uredba prestala da važi dana 16.09.2021. godine objavom u Sl.novinama F BiH br.73/21.		
broj kontrolisanih radnih dozvola stranih državljana		29		
broj subjekata kod kojih je utvrđeno ponavljanje istog prekršaja		9 (Po istom osnovu izdato 12 P.N. u iznosu od 19.800.00 KM) i 1 ZPPP		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		156 (od toga zastupanja drugih inspekcija)-99		
broj zaprimljenih predstavki		258		

- Od ukupnog broja prekršajnih naloga, za 17 (sedamnaest) je do dana izrade izvještaja zatraženo sudske odlučivanje.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je utvrđeno nezakonito angažovanje radnika:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora	Broj zatečenih lica „na crno“
1. Proizvodna djelatnost:		
a) proizvodnja hrane i pekarskih proizvoda	39	7
b) proizvodnja mesa i mesnih prerađevina	2	-
c) proizvodnja i obrada metalnih proizvoda	10	2
d) ostale proizvodne oblasti: PVC materijal i sl.	34	6
Ukupno proizvodna djelatnost (a+b+c+d)	85	15
2. Trgovinska djelatnost	629	53
3. Ugostiteljska djelatnost	437	77
4. Građevinska djelatnost	25	12
5. Javni prijevoz putnika i tereta u cestovnom prometu	12	1
6. Proizvodnja, rezanje i prodaja rezane građe	20	7
7. Obrtništvo (zanatske radnje, autopraonice i sl.)	177	20
8. Tekstilna industrija, kožna galanterija i konfekcija	17	5
9. Benzinske pumpne stanice	2	-
10. Ostale djelatnosti(sportske kladionice, javna preduzeća i ustanove, osiguravajuća društva, kablovski i tv emiteri, predškolski odgoj, obrazovanje, i sl.)	190	27
Ukupno (1 do 10)	1594	217

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. U izvještajnom periodu Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa, na osnovu Zaključka Vlade Zeničko dobojskog kantona broj 02-34-17281/19.od 22.11.2019. godine nastavila je u okviru svoje nadležnosti vršiti inspekcijski nadzor u svim javnim preduzećima, institutima i zavodima gdje se kao osnivač navodi Vlada Zeničko-dobojskog kantona, a početkom januara mjeseca izvršila je i kontrolu svih upošljavanja u istim subjektima.U tom kontekstu tokom ovog perioda u odnosu na prethodni kvartal bio je izražen manji broj prijava koji se odnosio na Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u ZE-DO kantonu(„Službene novine ZE-DO kantona 08/19).
2. U navedenom periodu utvrđeno nezakonito radno angažovanje osoba o čemu je u skladu sa Zakonom,pismeno obaviještena i nadležna Kantonalna služba za zapošljavanje. Po okončanju upravnih postupaka djelovanjem inspekcije rada 162 osobe su zasnovala radni odnos u skladu s Zakonom.
3. Posebno ističemo, obzirom na nastavak pandemijskog stanja da su kantonalni inspektori rada (inspektori za oblast radnih odnosa i inspektori zaštite na radu) pored redovnih inspekcijskih nadzora iz svoje oblasti vršili i nadzor nad primjenom svih važećih Naredbi Kriznog štaba Federacije BiH i Zeničko-dobojskog kantona,kao i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, te su tom prilikom izvršili ukupno 1812 inspekcijska nadzora te izdali 4 (četiri) upravne mjere kojim je naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka(inspektori rada

iz oblasti zaštite na radu).U tom smislu inspektori rada za oblast radnih odnosa su tokom mjeseca marta, aprila, juna,oktobra i decembra vršili pojačan inspekcijski nadzor u popodnevnoj smjeni i u dane vikenda.

4. U skladu sa članom 159. stav 2. alineja a) Zakona o radu („Službene novine FBiH”, broj: 26/16,89/18), od strane glavnog inspektora izvršen je posredan inspekcijski nadzor, odnosno obrađeno,odgovoreno sa datim stručnim uputama na **95** pismena zahtjeva-upita za zaštitu prava iz radnog odnosa i oblastu zaštite na radu zainteresovanih stranaka, poslodavaca, radnika i sindikata u slučajevima kada nije bilo potrebno neposredno vršenje neposrednog inspekcijskog nadzora.
5. Tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno 3605 osoba,od kojih je prema polnoj strukturi 1906 ženskog i 1699 muškog spola.
6. Najčešće uočena kršenja propisa odnose se na nezakonito radno angažovanje zaposlenika tzv „rad na crno“,kašnjenje u isplati plaća i uplati doprinosa,a u manjem omjeru nepostupnje u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u ZE-DO kantonu(„Službene novine ZE-DO kantona 08/19),koji su sankcionirani represivnim mjerama,odnosno izdavanjem prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Dugogodišnje stanje koje je karakterisala velika ponuda radne snage, a što je imalo za posljedicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca koji su isplaćivali/ isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor i sl.), a naročito nastavak stanja pandemije počev od marta mjeseca prošle godine stanje u oblasti se nije značajno poboljšalo.

Efikasnost u radu ove inspekcije će se uveliko povećati, a time i poboljšati stanje u oblasti,samo kadrovskim i materijalnim jačanjem, što podrazumijeva prijem novih izvršilaca i bolju opremljenost kako u dijelu broja voznih jedinica, tako i u nadgradnji postojeće Lotus elektronske platforme.

1.2. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) Poduzete aktivnosti

Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila su tri kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		396	redovni inspekcijski nadzor	290
			kontrola izvršenja rješenja	106
izvršeno inspekcijskih nadzora		398	redovni inspekcijski nadzor	241
			inspekcijski nadzor po predstavkama	16
			kontrola izvršenja rješenja	141
poduzete mjere	rješenja	164	rješenja o zabrani	13
			rješenja o otklanjanju nedostataka	151

			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	26	Iznos izrečenih novčanih kazni: 52.300,00 KM	
broj uviđaja povodom teže povrede na radu*		49		
broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta		196		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		3		
broj zaprimljenih predstavki		11		

- Po izdatim prekršajnim nalogima nije zatraženo sudsko odlučivanje.

* Od ukupnog broja uviđaja 44 su izvršena povodom težih povreda na radu od kojih 5 sa smrtnom posljedicom, a teže je povrijeđeno 39 radnika. Pet uviđaja je izvršeno povodom lakših povreda na radu.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Oblast nisko i visokogradnje i radilišta	58
Oblast proizvodnje i obrade metalnih proizvoda	70
Oblast tekstilne industrije, kožne konfekcije i galanterije	18
Oblast rezanja drveta	64
Oblast mesne industrije	10
Oblast proizvodnje hrane, kruha i peciva	34
Oblast poljoprivrede	7
Oblast prometa nafte, naftnih preradevina i plina	6
Oblast prijevoza robe i putnika	10
Ostale nespomenute oblasti prerade i proizvodnje (mlijeko i mliječni proizvodi, kafa, guma i PVC proizvodi i sl.)	40
Ostale oblasti (uslužne djelatnosti- trgovina, ugostiteljstvo, hemijske čistionice, auto-servisi, obrazovanje, kultura, javni emiteri, sportske kladionice i sl.)	81
Ukupno:	398

Stanje u oblasti zaštite na radu karakteriše nastavak trenda iz prethodne godine, koji se ogleda u odgovornijem odnosu poslodavaca prema ovom segmentu rada, boljem organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, boljoj saradnji poslodavaca sa inspekcijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreća na poslu, kao pozitivan efekat i rezultat poduzetih aktivnosti ove inspekcije u oblasti zaštite na radu zahvaljujući odredbama novog Zakona o zaštiti na radu koji je stupio na snagu 09.11. 2020.godine i objavljen u Službenim novinama F BiH broj:79/20.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u oblasti zaštite na radu negativno je uticala činjenica da je do novembra 2020. godine na snazi bio Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine, koji je sadržavao prevaziđena pravna rješenja. Na području Kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama i koji ne zadovoljavaju savremene evropske standarde i propise. Isto se negativno odražava na stanje u oblasti zaštite na radu. Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i dr).

Jedan od problema u ovoj oblasti je posljedica nestručnog i neodgovornog obavljanja poslova pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, od strane stručnih i ovlaštenih subjekata, koji posjeduju rješenje federalnog organa o ispunjavanju uslova za obavljanje navedenih poslova. Nije rijetka situacija da u privrednim subjektima, u kojima je od strane stručne i ovlaštene firme izvršen pregled i ispitivanje sredstava rada i opreme, prilikom vršenja inspeksijskog nadzora inspektori utvrde nedostatke i nepravilnosti na tim sredstvima rada, vezano za sigurnost zaposlenika.

Prilikom vršenja redovnog nadzora nad provođenjem mjera iz oblasti zaštite na radu i vršenja uviđaja kod teških povreda i povreda sa smrtnim ishodom, postoji problem oko pristupa standardima za ličnu zaštitnu opremu, kojima su pobliže definisane mjere kontrole, pregleda i održavanja iste. Standardima je takođe definisan i način korištenja ličnih zaštitnih sredstava kao i materijali od kojih se izrađuju ista, a s obzirom da Agencija za standardizaciju BiH bez naknade ne dozvoljava uvid u iste bez naknade u ovoj godini bi trebalo izdvojiti odgovarajuća sredstva za ovu namjenu.

Za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je donijeti novu prateću zakonsku regulativu od strane resornog Federalnog ministra(odgovarajuće pravilnike),u skladu sa odredbama novog Zakona o zaštiti na radu.

2. INSPEKTORAT TRŽIŠNO – TURISTIČKO – UGOSTITELJSKE INSPEKCIJE

Dana 18.11.2021.godine, Vlada Kantona je svojim zaključkom broj: 02-30-15407/21 od 18.11.2021.godine, dala saglasnost na donošenje novog Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove Zeničko dobojskog kantona broj: 18-30-13618/21 od 12.10.2021.godine izmjenjena je unutrašnja organizacija Uprave i nazivi nekih radnih mjesta, tako da je umjesto ranijeg naziva radnog mjesta „kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor”, predviđen naziv „kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor”, obzirom da se kantonalna turistička-ugostiteljska inspekcija pripojila kantonalnoj tržišnoj inspekciji, što je dovelo do formiranja nove unutarnje organizacione jedinice pod nazivom „Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije.

Obzirom da su duže od 11 mjeseci kantonalna tržišna inspekcija i kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija postojale kao unutanje organizacione jedinice, stoga se u godišnjem izvještaj za 2021.godinu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove prikazuju posebno izvještaj za kantonalnu tržišnu inspekciju i kantonalnu turističko-ugostiteljsku inspekciju.

2.1 KANTONALNA TRŽIŠNA INSPEKCIJA

a) *Poduzete aktivnosti*

Inoviranim programom rada za 2021. godinu, za period 01.01. do 31.12.2021. godine planirano je 1714 a izvršeno ukupno 1767 inspekcijskih nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		1714	redovni inspekcijski nadzor	1386
			kontrola izvršenja rješenja	328
izvršeno inspekcijskih nadzora		1767	redovni inspekcijski nadzor	1210
			inspekcijski nadzor po predstavkama	205
			kontrola izvršenja rješenja	352
poduzete mjere	Rješenja	387	rješenja o zabrani	75
			rješenja o otklanjanju nedostataka	312
			rješenja o upozorenju	0
	ZPPP	11		
	prekršajni nalozi:	320	iznos izrečenih novčanih kazni: 439.710,00 KM	
	Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	1		
Broj zapečaćenih objekata		1		
broj slučajeva oduzimanja robe		4	4324 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		19		
broj zaprimljenih predstavlki		280		

- Od ukupnog broja zaprimljenih predstavlki 21 je reklamacija potrošača, od kojih je 9 riješeno u korist potrošača, 12 je bilo neosnovanih.

- Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga (320 naloga) zatraženo je 47 sudskih odlučivanja.

Kantonalna tržišna inspekcija je u momentu donošenja programa rada za 2021 godinu imala 9 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni tržišni inspektor. U toku 2021. godine dva inspektora su otišla u mirovinu zbog čega je izvršen rebalans u pogledu broja inspekcijskih nadzora koji je sa 1970 smanjen na 1714 inspekcijskih nadzora, a jedan inspektor je od početkom mjeseca decembra premješten u drugu inspekciju.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor

Segment nadzora	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji	749
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji-BPS	57
Inspekcijski nadzor kod proizvođača pekarskih proizvoda	63
Pilane	15
Inspekcijski nadzor u privatnim zdravstvenim ustanovama	48
Inspekcijski nadzor frizersko-kozmetičkih usluga	80
Inspekcijski nadzor kod prometa svježeg mesa-mesnice	35
Inspekcijski nadzor kod proizvodnje i prometa suhomesnatih proizvoda	20

Obrt proizvodnja i uslužna djelatnost	91
Promet Sekundarnom sirovinama	1
Inspekcijski nadzor ugostiteljske usluge -predmet kontrole izdavanja fiskalnih računa	170
Inspekcijski nadzor kod fizičkih lica bez odobrenja	86
Kontrolni inspekcijski nadzor izvršenja rješenja	352
Ukupno:	1767

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. Inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad kod trgovaca i obrtnika (automehaničara, autolakirera, autopraonica, frizera), s obzirom da se najveći broj prijava bespravnog rada odnosi na navedene djelatnosti. Otkriveno je 86 fizičkih lica koja su obavljala djelatnost bez odobrenja, te je donešeno 75 rješenja o zabrani rada i poduzete su mjere u skladu sa Zakonom. U 10 utvrđenih slučajeva rada bez odobrenja pokrenuto je 10 Zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnim sudovima.
2. 27.02.2021. godine izvršen je inspekcijski nadzor po prijavi “buvlje pijace” u ulici Radnička bb, Zavidovići kojom prilikom je utvrđeno da se djelatnost trgovine na pomenutoj lokaciji odvija bez odobrenja za rad nadležnog organa za što su poduzete Zakonom propisane mjere. Također je utvrđeno da 18 lica vrši djelatnost trgovine bez odobrenja nadležnog organa za što su u 17 slučajeva donesena Rješenja o zabrani rada izdati PN u skladu sa zakonom, te u jednom slučaju pošto se radilo o maloljetnoj osobi podnesen je zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu.
3. U toku mjeseca marta, juna, oktobra i decembra 2021. godine vršen je pojačani inspekcijski nadzor a prema Posebnom planu inspekcijskih nadzora broj: 18/01 -33-1049-8/21 od 08.03.2021. godine i 18/01-30-8048/21 od 07.06.2021. godine koje je donio Direktor uprave sa akcentom na Naredbe kriznih štabova koje su bile na snazi.
U toku izvještajnog perioda u okviru redovnih inspekcijskih nadzora, a u skladu sa Nalogom direktora Uprave broj: 18/01 -33- 1049-3/21 od 01.02.2021. godine vršen je i nadzor nad primjenom i poštivanjem aktuelnih Naredbi Kriznog Staba Federalnog i Kantonalnog ministarstva zdravstva kao i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH za sprečavanje infekcije u trgovinama, uslužnim djelatnostima i malim obrtima, te je izvršeno ukupno 1210 inspekcijskih nadzora prilikom kojih u momentu kontrole nije uočeno nepoštivanje navedenog. Tržišni inspektori su u okviru posebnih planova, kao i potrebe vršenja nadzora koji su u stvarnoj nadležnosti inspekcije, vršili nadzor preraspodjelom radnog vremena u popodnevnoj smjeni i u dane vikenda.
4. Obzirom da je Vlada Federacije BiH 01.04.2021. godine donijela Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode broj 529/2021 01. travnja 2021. godine, te Odluku o izmjeni Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode broj 596/2021 08. travnja 2021. godin i Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate broj 528/2021 01. travnja 2021. godine kantonalna tržišna inspekcija je izmijenila plan rada za mjesec april i izvršila pojačani inspekcijski nadzor poštivanja gore navedenih Odluka, u veleprodajama, maloprodajama i BPS. Pojačani nadzor vršen je i tokom mjeseca augusta, a nadzor nad primjenom citiranih odluka vrši se u kontinuitetu dok su iste na snazi. Tokom perioda od aprila mjeseca do kraja godine izvršeno je ukupno 250 inspekcijskih nadzora i izdato ukupno 21 prekršajni naloga u ukupnom iznosu od 10.600,00 KM.

5. Dana 08.05.2021. godine uz asistenciju policijskih službenika PS Usora i PS Tešanj izvršen je inspekcijski nadzor na području tzv. “distrikta” Tešanjka kojom prilikom je zapisnički konstatovano da 9 lica obavljaju trgovinu bez odobrenja nadležnog organa što je sankcionisano u skladu sa zakonom. Kao mjesto inspekcijskog nadzora, prema usmenoj uputi Općinskog suda Tešanj, prema validnim podacima Federalne uprave za geodetske i imovinsko – pravne poslove navedeno je Tešanjka, Općina Tešanj. Inspekcijski nadzor izvršen je ponovo 26.06. 2021. godine kojom prilikom je zapisnički konstatovano da jedno lice obavlja djelatnost trgovine bez odobrenja nadležnog organa, za što je izrečen prekršajni nalog u skladu sa zakonom i izvršena je zaštitna mjera oduzimanje robe u vrijednosti od 1093 KM. Za rabljenu robu (garderoba) koja se nalazila na zemlji nije utvrđeno ko je vlasnik, ista je popakovana u vreće (11 kom) i težine cca 110 kg, nisu poduzete mjere niti je izražena vrijednost. Oduzeta roba deponovana je u Direkciju robnih rezervi ZDK.
6. Glavni inspektor je u toku izvještajnog perioda izvršio 22 inspekcijska nadzora u okviru pojačanih nadzora i posebnih planova rada, doneseno je tri rješenja o zabrani rada bez odobrenja nadležnog organa i izrečeno 11 PN u ukupnom iznosu od 19.500,00 KM. Pored poslova u opisu radnog mjesta vršila je i dužnost pomoćnika direktora, po ovlaštenju Direktora uprave u periodu od januara do jula 2021. godine, tako da je koordinirala radom inspekcija u sektoru koje nemaju glavnog inspektora, te radom sektora. Od strane glavnog inspektora izvršen je i posredan inspekcijski nadzor, odnosno obrađeno, odgovoreno sa po potrebi datim stručnim uputama na 75 pismenih predstavlki u slučajevima kada nije bilo potrebno neposredno vršenje neposrednog inspekcijskog nadzora.
7. U posljednjoj sedmici mjeseca decembra izvršen je pojačani inspekcijski nadzor izdavanja fiskalnih računa u ugostiteljskim objektima na području kantona kojom prilikom je kontrolisano 9 subjekata te su u 4 slučaja za utvrđene nepravilnosti izdati prekršajni nalozi u ukupnom iznosu od 12.000,00 KM. Također je izvršen i nadzor posjedovanja vjerodostojne dokumentacije za robu u prometu (transport) na četiri kontrolne tačke, kojom prilikom je u jednom slučaju za utvrđeni prekršaj podnesen zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu i izvršeno oduzimanje robe u ukupnom iznosu od 3171 KM.

Najčešće uočeno kršenje propisa odnosi se na obavljanje djelatnosti bez odobrenja, neizdavanje računa i neposjedovanje dokumentacije o nabavci robe, isto je sankcionisao represivnim mjerama, izdavanjem prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je:

- inicirati izmjene Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, u dijelu koji se odnosi na postupak zatvaranja bespravnih radnji pečaćenjem na licu mjesta, na način kako je to riješeno Zakonom o poreznoj upravi,
- Inicirati donošenje podzakonskih akata za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini kojim bi se povećala zaštita potrošača.
- Inicirati usklađivanje Zakona o obrtu, Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti sa Zakonom o fiskalnim sistemima.
- Inicirati izmjene Zakona o mjeriteljstvu FBiH i proizašle pravilnike zbog nemogućnosti primjene istih na terenu.

2.2. KANTONALNA TURISTIČKO - UGOSTITELJSKA INSPEKCIJA

a) *Poduzete aktivnosti*

Programom rada za 2021. godinu, za period 01.01. - 31.12.2021. godine, planirano je 888, a izvršeno ukupno 1002 inspeksijska nadzora. Kantonalna turističko - ugostiteljska inspekcija ima 6 izvršilaca, od kojih je do mjeseca decembra bio jedan glavni kantonalni turističko - ugostiteljski inspektor. Jedna inspektorica je završila sa probnim radom, početkom marta mjeseca 2021 godine, jedan turističko - ugostiteljski inspektor je preventivno suspendovan, zbog vođenja krivičnog postupka, a jedna inspektorica, zbog nemogućnosti da iz objektivnih razloga izvršava planirane aktivnosti na propisan način (nemogućnost vođenja postupka u elektronskoj formi, nemogućnost postizanja ažurnosti postupaka i drugo), vršila je manji broj inspeksijskih nadzora u fizičkom obliku.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora		888	redovni inspeksijski nadzor	638
			kontrola izvršenja rješenja	250
Izvršeno inspeksijskih nadzora		1002	redovni inspeksijski nadzor	731
			inspeksijski nadzor po predstavkama	49
			kontrola izvršenja rješenja	222
poduzete mjere	Rješenja	175	rješenja o zabrani	13
			rješenja o otklanjanju nedostataka	162
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP		2	
	Prekršajni nalozi:	86	Iznos izrečenih kazno 44.704,00 KM	
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom			7	
Broj zapečaćenih objekata			4	
Zatraženo sudsko odlučivanje			15	
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			4	
Broj zaprimljenih predstavlki			82	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Kontrola ugostiteljskih objekata vrste "BAROVI" (kafana, bosanska kafana, noćni klub, noćni bar, disko klub, caffe bar, pivnica, buffet, krčma, konoba)	412
Kontrola ugostiteljskih objekata vrste "RESTORANI" (restoran, gostionica, zdravljak, ćevabdžinica, aščinica, buregdžinica, pečenjarnica, pizzeria, bistro, slastičarnica, objekat brze prehrane)	271
Kontrola smještajnih jedinica (hoteli, moteli, pansioni, sobe za iznajmljivanje, hostel, pansion)	26
Kontrola fizičkih lica bez odobrenja	16
Kontrola po pismenim predstavkama	49
Kontrolni inspeksijski nadzor izvršenja rješenja	228

Ukupno:	1002
---------	------

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

1. Kantonalna turističko - ugostiteljska inspekcija, u periodu 01.01 - 31.12.2021.godine, izvršila je 1002 inspeksijska nadzora. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom vršenja inspeksijskih nadzora, doneseno je ukupno 175 rješenja (13 rješenje o zabrani rada bez odobrenja i 162 rješenja o otklanjanju nedostataka), te je izdato je 86 prekršajnih naloga u iznosu od 44.704,00 KM.
2. U toku mjeseca, marta i juna 2021.godine, vršen je pojačani inspeksijski nadzor, a prema Posebnom planu inspeksijskih nadzora, broj: 18/01 -33-1049-8/21 od 08.03.2021.godine i 18/01-30-8048/21 od 07.06.2021.godine, koje je donio direktor Uprave sa akcentom na Naredbe Kriznih Štabova koje su bile na snazi, s tim u vezi inspektori su vršili nadzor, kako u redovnom radnom vremenu, tako i preraspodjelom u popodnevnim satima i u dane sedmičnog odmora.
3. U toku izvještajnog perioda u okviru redovnih inspeksijskih nadzora, a u skladu sa Nalogom direktora Uprave broj: 18/01 -33- 1049-3/21 od 01.02.2021.godine, vršen je i nadzor nad primjenom i poštivanjem aktuelnih Naredbi Kriznog Staba Federalnog i Kantonalnog ministarstva zdravstva, kao i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH. Tom prilikom, utvrđeno je nepoštivanje odredbi po aktuelnim Naredbama i Preporukama, kojih je ukupno bilo 12, i proslijeđeno je sanitarnoj inspekciji na dalje postupanje.
4. Kantonalni turističko - ugostiteljski inspektori su u dane: 08, 12 i 13.03.2021.godine, na području grada: Zenica i Visoko, kao i općina: Zavidovići i Kakanj, izvršili preventivni obilazak terena, a u vezi sa poštivanjem odredbi po aktuelnim Naredbama, i tom prilikom su u 48 ugostiteljskih objekata konstatovali, da se u momentu kontrole poštuju odredbe, o čemu su sačinili službene zabilješke.
5. Kantonalni tržišno – turističko – ugostiteljski inspektori su u mjesecu decembru izvršili pojačani inspeksijski nadzor izdavanja fiskalnih računa u ugostiteljskim objektima, kojom prilikom je kontrolisano 9 subjekata te su u 4 slučaja za utvrđene nepravilnosti izdati prekršajni nalozi u ukupnom iznosu od 12.000,00 KM

Najčešće uočeno kršenje propisa odnosi se na: obavljanje djelatnosti bez odobrenja, neovjereni cjenovnici i normativi od strane nadležnog organa, nedovoljan broj cjenovnika na stolovima, nepridržavanje istaknutog radnog vremena, isto je sankcionisano represivnim mjerama, izdavanjem prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u oblasti ugostiteljstva i turizma negativno se odražava visina kazni, koje su propisane u najnižem iznosu od 150 KM. Kako inspektor prema Zakonu o prekršajima, može izreći samo najnižu propisanu novčanu kaznu, te kako je istim Zakonom omogućeno plaćenje 50% novčane kazne u roku od 8 dana od dana prijema prekršajnog naloga, kaznenom politikom u ovoj oblasti se ne postiže svrha kažnjavanja.

Na poboljšanje stanja u ovoj oblasti, potrebno je donijeti izmjene i dopune Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, Zeničko-dobojskog kantona.

3. INSPEKTORAT ZA CESTE I CESTOVNI PROMET

3.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021. godinu, za period 01.01. do 31.12.2021. godine planirano je 636 inspekcijskih nadzora od čega 90 kontrola izvršenja rješenja, U navedenom periodu izvršeno je ukupno 782 inspekcijska nadzora od čega 103 kontrole izvršenja rješenja.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		636	redovni inspekcijski nadzor	546
			kontrola izvršenja rješenja	90
izvršeno inspekcijskih nadzora		782	redovni inspekcijski nadzor	511
			inspekcijski nadzor po predstavkama	168
			kontrola izvršenja rješenja	103
poduzete mjere	rješenja	98	rješenja o zabrani	49
			rješenja o otklanjanju nedostataka	42
			rješenja o upozorenju	-
			rješenja o isključenju vozila	7
			rješenja o udaljavanju vozača	-
	zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	0		
	ZPPP	0		
	prekršajni nalozi	437	iznos izrečenih novčanih kazni: 223.270,00 KM	
broj zaustavljenih i kontrolisanih vozila		4.845		
broj nelegalnih prijevoznika		44		
broj isključenih prijevoznika iz prometa		7		
broj udaljavanja vozača iz vozila		-		
broj zahtjeva za brisanje iz registra		-		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		20		
broj zaprimljenih predstavki		124		

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema vrsti prijevoza koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Prijevoz tereta:	
a) javni prijevoz tereta	317
b) prijevoz tereta za vlastite potrebe	267
Ukupno prijevoz tereta (a+b)	584
Prijevoz putnika:	
c) linijski i ugovoreni prijevoz	70
d) taksi prijevoz	128

Ukupno prijevoz putnika (c+d)	198
Ukupno:	782

Pored redovnih inspekcijskih nadzora u ovom izvještajnom periodu inspektori su postupali po operativnim planovima rada na terenu, službenim zabilježkama policijskih službenika, predstavkama prijevoznika i drugih podnosilaca.

Inspekcijski nadzor je vršen u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u popodnevnim satima i u dane vikenda.

Kao najbitnije aktivnosti rada kantonalnih inspektora za cestovni promet u izvještajnom periodu ističe se učestvovanje u pojačanom inspekcijskom nadzoru u skladu sa Operativnim planovima pojačanog inspekcijskog nadzora u mjesecu Januaru i Februaru koji je vršen u oblasti javnog prijevoza putnika u vanlinijskom cestovnom prijevozu, taksiprijevozu na području Grada Zenica, u redovnom radnom vremenu i u dane sedmičnog odmora. Tom prilikom kantonalni inspektor je izvršio 48 inspekcijskih nadzora, prilikom čega je otkrio 5 lica koja su obavljala taksiprijevoz bez rješenja i licence, donio je 5 rješenja o privremenoj zabrani, i izdao je 5 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM.

U periodu januar-septembar kantonalni inspektori za cestovni promet vršili su inspekcijski nadzor provođenja Naredbi Kriznog štaba federalnog ministarstva zdravstva i Naredbi Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona o čemu su sačinili 9 zapisnika o inspekcijskom nadzoru. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da 7 prijevoznika ne postupa po Naredbom Kriznog štaba federalnog ministarstva zdravstva te su zapisnici o inspekcijskom nadzoru proslijeđeni Kantonalnom sanitarnom inspektoratu na nadležno postupanje.

Također treba napomenuti da su u izvještajnom periodu kantonalni inspektori koristi i drugi dio godišnjeg odmora iz 2020.godine kao i prvi dio godišnjeg odmora iz 2021.godine.

Dopunom plana rada za 2021.godinu u periodu oktobar-decembar 2021 vršen je i inspekcijski nadzor nad radom stanica ta tehnički pregled vozila kao i autobuskih stanice, gdje je tom prilikom sačinjeno 10 zapisnika o inspekcijskom nadzoru nad radom stanica tehničkog pregleda i 1 zapisnik o inspekcijskom nadzoru nad radom autobuske stanice. O utvrđenim nepravilnostima u radu stanica tehničkog pregleda izdata su 3 rješenja o naređenju stanici tehničkog pregleda, kao i 1 rješenje o naređenju autobuskoj stanici.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Ono što ga karakteriše jeste veliki broj lica koja nelegalno obavljaju javni prijevoz, a što je u direktnoj vezi sa velikim brojem lica bez zaposlenja, koja se odlučuju na nelegalan taksiprijevoz, koristeći slabosti postojećeg javnog prijevoza.

Stanje nije zadovoljavajuće ni u segmentu prijevoza stvari, s obzirom da subjekti koji su registrovani za prijevoz stvari za vlastite potrebe (npr. poljoprivredni proizvođači), vrlo često pružaju usluge trećim licima, tj. vrše javni prijevoz, a ne prijevoz za vlastite potrebe, čineći tako nelojalnu konkurenciju javnim prijevoznicima, koji su registrovani za javni prijevoz tereta.

Povećanje broja izvršilaca u inspekciji za cestovni promet, popunjavanje upražnjenog radnog mjesta glavnog kantonalnog inspektora za cestovni promet, uspostavljanje efikasnijeg javnog linijskog prijevoza putnika, posebno na području Grada Zenica, te postavljanje fizičkih barijera i saobraćajne signalizacije o zabrani parkiranja na mjestima gdje se najviše okupljaju lica koja vrše nelegalan prijevoz putnika, uticalo bi na poboljšanje stanja u navedenoj oblasti.

Poboljšanju stanja u navedenoj oblasti doprinijele bi i izmjene Zakona o cestovnom prijevozu posebno u dijelu koji reguliše rad bez odobrenja nadležnog organa, (nelegalni taksiprijevoz), kao i pojačana aktivnost drugih nadležnih organa u oblasti kontrole cestovnog prijevoza (Ministarstvo unutrašnjih poslova, jedinice Lokalne samouprave).

Također kao jedan od nedostataka se može navesti i ne posjedovanje odgovarajuće opreme i sredstava (licence za softver), za provođenje odredbi Zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu BiH.

3.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021 godinu, za period 01.01. do 31.12.2021. godine, planirano je 160 a izvršeno ukupno 199 inspekcijskih nadzora. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni inspektor za ceste.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora	160	izvršeno inspekcijskih nadzora	199	redovni inspekcijski nadzor	103
				inspekcijski nadzor po predstavkama	59
				kontrola izvršenja rješenja	37
poduzete mjere	rješenja		33	rješenja o zabrani	1
				rješenja o otklanjanju nedostataka	32
	ZPPP		-		
	prekršajni nalozi		13	iznos izrečenih novčanih kazni: 18.600,00 KM,	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			10		
broj zaprimljenih predstavki*			89		

**Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki u 59 slučaju je izvršen inspekcijski nadzor.*

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Održavanje i izgradnja javnih cesta	63
Izgradnja objekata u pojasu javnih cesta	75
Izvođenje ostalih radova uz ceste i na cestama	61
Ukupno:	199

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta jesu:

- neprovođenje mjera zaštite regionalnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (održavanje regionalnih cesta u skladu sa članom 47. i 81. Zakona o cestama, zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama u skladu sa članom 54. stav 8. i 56. Zakona o cestama), što je dovelo do toga da su ceste na području Zeničko-dobojskog kantona u izuzetno lošem stanju, jer je asfaltni zastor na većini cesta dotrajavao i iz tog razloga nastaju česta oštećenja kao što su pukotine, lomovi, neravnine i dr.,
- izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa regionalnih cesta, u proteklom periodu, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
- nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu i nepostojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja regionalnih cesta u skladu sa članom 76. Zakona o cestama,
- nezakonito vršenje određenih radnji na javnim cestama i oko njih, od strane raznih subjekata kao i od strane javnih preduzeća,
- nedovoljan iznos novčanih sredstava za održavanje postojeće mreže cesta te izgradnju novih cesta,
- nedosljedna primjena zakonske regulative koja reguliše oblast cesta, od strane onih koje Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istoga, na to obavezuju, a to je upravitelj regionalnih cesta,
- nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucrtanim objektima na istima te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspekcijske kontrole na cestama koje su već duže vrijeme u upotrebi, a ne posjeduju potrebnu dokumentaciju,
- nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koje se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za dostavu podataka bitnih za inspekcijski nadzor, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te ne vršenju poslova od strane upravitelja regionalnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost,

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na uklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti cesta.

4. INSPEKTORAT TEHNIČKIH INSPEKCIJA

U sastavu kantonalnog inspektorata za tehničke inspekcije su tri vrste inspekcija:

Kantonalna elektroenergetska inspekcija, kantonalna termoenenergetska inspekcija i kantonalna rudarsko-geološka inspekcija, kojim rukovodi glavni inspektor za tehničke inspekcije po ovlaštenju.

Inspektorat ima 3 izvršioca, od kojih je 1 kantonalni elektroenergetski inspektor, 1 kantonalna termoenenergetski inspektor i 1 kantonalni rudarsko-geološki inspektor.

4.1. KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Elektroenergetska inspekcija je u periodu od 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine aktivno vršila nadzor nad srednjenaponskim i niskonaponskim mrežama koje se ranijih godina zbog činjenice da nije bilo uposlenog elektroenergetskog inspektora jako zapuštene. Elektroenergetski inspektor je u ovom periodu donio 76 Rješenja o otklanjanju nedostataka na elektroenergetskim objektima, čime je direktno utjecao na poboljšanje i kvalitet infrastrukture elektroenergetskih mreža. Samim time je smanjena mogućnost havarija i ispadanja iz sustava elektroenergetskih objekata, što će u konačnici smanjiti štete građana i drugih pravnih subjekata zbog isključenja električne energije u ZE-DO kantonu

Kako se u ovom periodu vršila izgradnja koridora Vc čija trasa često dolazi u koliziju sa elektroenergetskim mrežama, kantonalni elektroenergetski inspektor je pravovremeno reagirao na prijave građana i Javnih poduzeća Elektroprivreda o radovima u neposrednoj blizini elektroenergetskih objekata. Inspektor je svojim Rješenjima o upozorenju i otklanjanju nedostataka subjektima koje vrše radove na dionici koridora Vc spriječio havarije i dovođenje u opasnost ljudskih života i materijalnih dobara.

U proteklom periodu kantonalni elektroenergetski inspektor je iznimno dobro surađivao sa federalnim elektroenergetskim inspektorima na rješavanju problema u elektroenergetskom sustavu ZE-DO kantona. Inspekcijski nadzor u oblasti elektroenergetike za Zeničko-dobojski kanton vrši jedan inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		155	redovni inspekcijski nadzor	133
			kontrola izvršenja rješenja	22
izvršeno inspekcijskih nadzora		158	redovni inspekcijski nadzor	77
			inspekcijski nadzor po predstavkama	16
			kontrola izvršenja rješenja	65
poduzete mjere	Rješenja	80	rješenja o zabrani	2
			rješenja o otklanjanju nedostataka	76
			rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	0		
	prekršajni nalozi:	0	iznos izrečenih novčanih kazni: 0 KM	
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		-		
Broj zapečaćenih objekata		-		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		0		
broj zaprimljenih predstavki		17		

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Pošto u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove duži period nije bila popunjena pozicija kantonalnog elektroenergetskog inspektora i kako nisu vršene redovne inspekcije iz te oblasti došlo

je do određenog popuštanja kod subjekata nadzora. Došlo je do popuštanja u održavanju elektroenergetskih objekata kako na samim objektima tako i u ažuriranju dokumentacije tih objekata. Stoga je potrebno redovno vršenje inspekcijskih nadzora, prvenstveno kod elektroenergetskih subjekata koji su vlasnici i korisnici velike većine elektroenergetskih objekata.

Drugi razlog je izgradnja Autoputa Vc gdje dolazi do kolizije samog autoputa sa elektroenergetskom mrežom, odnosno sa niskonaponskom mrežom i srednjenaponskim dalekovodima. Zbog čega Kantonalna uprava za inspekcijske poslove zaprima česte pismene predstavke o ugrožavanju elektroenergetskih objekata izvođenjem radova na trasi koridora Vc.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo uposliti još jednog elektroenergetskog inspektora, radi velikog broja elektroenergetskih objekata u Ze-Do kantonu.

Također, potrebno je nabaviti novu računalnu opremu (prenosna računala i pisače) koji često zbog svoje dotrajalosti otežavaju rad inspektorima na terenu.

4.2. KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Program rada za 2021.godinu nije rađen. Rađeni su mjesečni planovi od mjeseca jula 2021.godine. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni termoeenergetski inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspekcijskih nadzora		72	Redovni inspekcijski nadzor	56
			Kontrola izvršenja rješenja	16
Izvršeno inspekcijskih nadzora		79	Redovni inspekcijski nadzor	32
			Inspekcijski nadzor po predstavkama	33
			Kontrola izvršenja rješenja	14
			Pregled projekata po zahtjevima stranaka	-
Poduzete mjere	rješenja	185	Rješenja za dalji rad	162
			Rješenja o zabrani rada	2
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	21
	Uvjerjenja za novoizgrađena tlačna postrojenja	4		
	ZPPP	-		
	Prekršajni nalozi	-	Iznos izrečenih novčanih kazni: -	
Broj otvorenih i izdatih “isprava”		101		
Uplaćena taksa za izdata rješenja		2.860,00 KM		
Broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
Broj zaprimljenih zahtjeva*		28		

Inspekcijski nadzor je vršen kod subjekata koji obavljaju djelatnost gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara kao i negativan uticaj na okoliš.

Inspekcijski nadzori su vršeni kao redovni i periodični pregledi prema tehničkim propisima, kao i pregledi po podnesenim zahtjevima vlasnika-korisnika termoeenergetskih postrojenja, radi utvrđivanja ispravnosti termoeenergetskih postrojenja i PPP (posuda pod pritiskom) u eksploataciji.

Od ukupnog broja pregledanih termoeenergetskih postrojenja najveći broj se odnosi na pokretne posude/boce pod pritiskom kao što su: propan-butan plin, boce autoplina koje se ugrađuju u motorna vozila, boce za tehničke plinove (kisik), boce protupožarnih aparata sa prahom "S" i "CO₂", kao i stabilne posude pod pritiskom: rezervoari plina propan-butan, kotlovska postrojenja, parni, izmjenjivači toplote, zagrijači vode, bojleri tople vode i kompresorska i pneumatska postrojenja u eksploataciji.

U navedenom periodu izdata su 185 različita rješenja za posude pod pritiskom u eksploataciji, otvorene i formirane 101 isprave za tlačne posude i dat nalog za naplatu u iznosu 2.860 KM administrativne takse za izdata rješenja i isprave.

Kantonalni termoeenergetski inspektor je u izvještajnom periodu izvršio je 79 inspekcijskih nadzora, te je u svim slučajevima izvršena i kontrola poštivanja Naredbi Kriznih štabova Federalnog/kantonalnog ministarstva zdravstva, gdje je utvrđeno da se naredbe poštuju.

Imajući u vidu specifičnost inspekcijskog nadzora u ovoj oblasti, koji podrazumjeva da se u svakom postupanju mora donijeti rješenje kojim se odobrava, nalaže ili zabranjuje upotreba određenih termoeenergetskih postrojenja, to je kao poseban cilj izvedbe, odnosno radni zadatak ove inspekcije, postavljena blagovremenost u postupanju po podnesenim zahtjevima stranaka i blagovremeno, preventivno djelovanje u oblasti u kojoj se vrši inspekcijski nadzor.

Iz navedenog razloga kantonalni termoeenergetski inspektor je u toku izvještajnog perioda, na zahtjev subjekata vršio inspekcijski nadzor i u dane vikenda.

U izvještajnom periodu izrečene su 2 mjere zabrane korištenja postrojenja te 21 rješenja o otklanjanju nedostataka (rješenja o nalaganju mjera) koja bi mogla dovesti u opasnost život ili zdravlje ljudi i prouzrokovati veću materijalnu štetu, zbog neredovnog održavanja, zbog starosti i dotrajalosti i povećanog stepena korozije, kao i uočenih mehaničkih oštećenja sa trajnim deformacijama, a sa ciljem preventivnog i blagovremenog djelovanja ove inspekcije.

Najčešće kršenje propisa, koji regulišu oblast termoeenergetike, je taj što korisnik nije, pravilno i po propisima i uputstvima za rad i rukovanje, upotrebljavao, redovno ispitivao i održavao u ispravnom i bezbjednom stanju tehničku dokumentaciju, termoeenergetsko postrojenje, uređaj ili posudu pod pritiskom.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Tlačna oprema zbog svoje specifičnosti, posebno opasnosti po ljude, životinje, materijalna dobra i okoliš, zahtijeva da bude apsolutno regulisana zakonskim propisima i stručnim preporukama. Zakonodavstvo u ovoj oblasti razlikuje se od države do države, ovisno o tehnološkom stepenu razvoja zemlje. U zemljama Evropske unije izvršeno je usklađivanje i primjena EN propisa za tlačna postrojenja.

Nedostatak zakonske regulative u Bosni i Hercegovini (Federaciji i ZE-DO kantonu), usklađene sa evropskim standardima i propisima, negativno utiče na stanje u oblasti i otežava rad ovoj inspekciji. Naročite poteškoće u tom pogledu predstavljaju postrojenja uvezena iz zemalja Evropske unije, u pogledu obavezne tehničke i opće dokumentacije, različitih termina (rokova) redovnih inspekcijskih nadzora i obaveznih pregleda i ispitivanja.

Zakon o termoeenergetskoj inspekciji i pravilnici koji se primjenjuju prilikom pregleda i ispitivanja termoeenergetskih postrojenja su iz perioda 90-tih godina i ranije, i neprovodivi su na postrojenjima uvezenim iz zemalja Evropske unije.

Neophodno je usvajanje Zakona o termoeenergetskoj inspekciji na nivou ZE-DO kantona ili na nivou FBiH, a koji je u formi nacrtu još od 2002.godine, kojeg je Vlada FBiH dostavila na usvajanje (Zakon o inspekciji postrojenja pod pritiskom).

U cilju prevazilaženja navedenih nedostataka primjenjuju se stari propisi, DIN, JUS i drugi standardi, koji imaju strožije kriterije za utvrđivanje tehničke ispravnosti postrojenja, te se često vrši i skraćivanje rokova redovnih pregleda i ispitivanja, tako da primjena ovih propisa ne dovodi u pitanje stepen sigurnosti i pouzdanost termoeenergetskih postrojenja.

U ovoj oblasti su i dalje prisutni problem ugradnje pokretnih nadzemnih i stabilnih nadzemnih i podzemnih plinskih rezervoara za propan-butan gas, od strane fizičkih lica koja koriste plinske rezervoare i plin za zagrijavanje stambenih objekata, kao i drugih korisnika navedenih materija, bez prethodno obezbijeđenih urbanističkih saglasnosti, upotrebnih i lokacijskih dozvola.

U cilju prevazilaženja navedenog problema uspostavljena je saradnja sa inspeksijskim organima za zaštitu od požara i eksplozija u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, ali nije isto ostvareno sa općinskim organima nadležnim za izdavanje urbanističkih saglasnosti, odobrenja za građenje i upotrebnih dozvola za predmetna postrojenja.

Problem sa pokretnim plinskim bocama starijim od 30 godina (težine 3, 5 i 10 kg), koje se po važećim propisima ne mogu otpisivati zbog starosti, predlaže se donošenje zakona na državnom nivou, koji bi ograničio vijek upotrebe istih na 30 godina, kako je riješeno u susjednim zemljama i zemljama Evropske unije.

4.3. KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021. godinu planirano je 135 i izvršeno ukupno 72 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni rudarsko-geološki inspektor. Planirani broj inspeksijskih nadzora nije izvršen iz razloga bolovanja inspektora i neriješenog pitanja nadležnosti eksploatacije mineralnih sirovina van eksploatacionih polja.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		135	redovni inspeksijski nadzor	103
			Kontrola izvršenja rješenja	32
izvršeno inspeksijskih nadzora**		72	redovni inspeksijski nadzor	30
			Inspeksijski nadzor po predstavkama	6
			Kontrola izvršenja rješenja	36
Poduzete mjere	rješenja	10	rješenja o zabrani	5
			rješenja o otklanjanju nedostataka	4
			rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
Izvještaj o počinjenom		3		

	krivičnom djelu		
	Prekršajni nalozi	2	5.500 KM
	zaključci o dozvoli izvršenja rješenja		2
broj izvršenih stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije			12
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-
broj zaprimljenih predstavlki*			7

* nije postupljeno po 1 zaprimljenoj predstavlki zbog nenadležnosti ove inspekcije, o čemu je obaviješten podnosilac predstavlke.

** radi bolovanja inspektora i neriješenog pitanja nadležnosti eksploatacije (u dijelu prerade) mineralnih sirovina Pomoćniku direktora Sektora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove podnesen je zahtjev za izmjenu godišnjeg plana za 2021.g.

Aktivnosti rudarsko-geološkog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na inspekcijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa, te je po predstavkama izvršen inspekcijski nadzor lokaliteta/pozajmišta nelegalne i neplanske eksploatacije stijenskog materijala, kao i vršenje stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite za 2020. godinu subjekata nadzora.

U toku izvještajnog perioda u okviru redovnih inspekcijskih nadzora, a u skladu sa Nalogom direktora Uprave broj: 18/01 -33- 1049-3/21 od 01.02.2021. godine vršen je i nadzor nad primjenom i poštivanjem Naredbi Kriznog Štaba Federalnog i Kantonalnog ministarstva zdravstva kao i Preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, prilikom kojih nije uočeno nepoštivanje Naredbi.

Zbog neriješenog prethodnog pitanja stvarne nadležnosti rudarske inspekcije prilikom eksploatacije mineralnih sirovina u dijelu prerade, izvan odobrenih eksploatacionih polja u Zeničko-dobojskom kantonu, inspektor nije vršio kontrole na poznatim lokalitetima nelegalne eksploatacije mineralnih resursa na području Zeničko-dobojskog kantona. Inspektor je u septembru podnio zahtjev za izmjenu plana za 2021.godinu.

Redovan inspekcijski nadzor vrši se kod 13 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da jedan broj subjekata eksploataciju ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom. Radi složenosti inspekcijskog nadzora u oblastima rudarstva i geologije optimalno se može izvršiti jedan nadzor za jedan dan (nekada je potrebno i više dana za vršenje jednog nadzora).

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Prilikom inspekcijskog nadzora prerade mineralne sirovine dijabaza na lokaciji Želeća općina Žepče u 2019.godini, inspektor je utvrdio da je općina Žepče izdala odobrenja (građevinsku i upotrebnu dozvolu) d.o.o "Cesting" iz Žepča, za eksploataciju mineralne sirovine dijabaza u dijelu prerade. S obzirom da općine nemaju nadležnost da izdaju odobrenja iz oblasti rudarstva, inspektor je odmah reagovao i uputio zahtjev Ministarstvu za privredu Zeničko-dobojskog kantona da se odobrenja koja je izdala općina Žepče ukinu, odnosno ponište po pravu nadzora. Po uputi

Ministarstva za privredu, inspektor je zahtjev za ukidanje/poništenje općinskih odobrenja uputio Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona. Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona odgovorilo je inspektoru da jeste stvarna nadležnost organa nadležnih za prostorno uređenje (općina i kantona) prilikom izdavanja odobrenja za gradnju i upotrebu postrojenja za preradu mineralnih sirovina u Zeničko-dobojskom kantonu, a koja se nalaze izvan granica odobrenih eksploatacionih polja. Pošto materijalnim propisom Zakonom o rudarstvu Zeničko-dobojskog kantona nije propisano da je nadležnost za izdavanje odobrenja za eksploataciju mineralnih sirovina i izgradnju rudarskih objekata prenesena na općinske ili drugi kantonalni organ, te zbog očigledno nerazjašnjenog prethodnog pitanja stvarne nadležnosti rudarske inspekcije izvan odobrenih eksploatacionih polja u Zeničko-dobojskom kantonu, inspektor ne planira kontrole na poznatim lokalitetima.

U cilju postizanja adekvatne komunikacije rudarsko-geološkog inspektora na stručnoj razini sa resornim Ministarstvom privrede, neophodno je radno angažovanje stručnog lica iz oblasti rudarstva u navedenom organu.

U sastavu Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije, nalazi se 12 vrsta kantonalnih inspekcija, organiziranih u okviru 4 inspektorata.

Postojeći broj izvršitelja po inspekcijama i broj izvršitelja predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove

Red. Broj	NAZIV INSPEKTORATA/INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilnik u*
1.	Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	glavni kantonalni inspektor	1	1
1.1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	kantonalni poljoprivredni inspektor	2	5
1.2.	Kantonalna vodna inspekcija	kantonalni vodni inspektor	2	3
1.3.	Kantonalna šumarska inspekcija	kantonalni šumarski inspektor	1	4
1.4.	Kantonalna lovna inspekcija	kantonalni lovni inspektor	-	1
2.	Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	glavni kantonalni inspektor	-	1
2.1.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
2.2.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	kantonalni inspektor zaštite okoline	2	3
2.3.	Kantonalna urbanistička inspekcija	kantonalni urbanistički inspektor	-	1
2.4.	Kantonalna građevinska inspekcija	kantonalni građevinski inspektor	1	2
3.	Inspektorat veterinarske inspekcije	glavni kantonalni inspektor	-	1
3.1.	Kantonalna veterinarska inspekcija	kantonalni veterinarski inspektor	13	17
4.	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	glavni kantonalni inspektor	1	1
4.1.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	kantonalni zdravstveni inspektor	1	2
4.2.	Kantonalna sanitarna inspekcija	kantonalni sanitarni inspektor	2	5
4.3.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	kantonalni farmaceutski inspektor	1	2
UKUPNO:			27	50

Sektorom rukovodi pomoćnica direktora. Inspektoratima rukovode glavni kantonalni inspektori. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije i Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije imaju glavnog kantonalnog inspektora, dok poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, obavlja kantonalni veterinarski inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije trenutno nema glavnog kantonalnog inspektora.

1. INSPEKTORAT POLJOPRIVREDNE, VODNE, ŠUMARSKE I LOVNE INSPEKCIJE

1.1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021.godinu, za period 01.01. do 30.12. planirano je 394, a izvršeno ukupno 809 inspekcijskih nadzora. Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima tri izvršitelja, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor, a jedan kantonalni inspektor je počeo sa radom u 2020. godini i dana 06.01.2021. godine uspješno završio period probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		394	redovni inspekcijski nadzor	368
			kontrola izvršenja rješenja	26
izvršeno inspekcijskih nadzora		809	redovni inspekcijski nadzor	773
			inspekcijski nadzor po predstavkama	18
			kontrola izvršenja rješenja	18
poduzete mjere	rješenja	17	rješenja o zabrani	4
			rješenja o otklanjanju nedostataka	13
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	10	iznos izrečenih novčanih kazni: 21.000,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		2		
broj zaprimljenih predstavki		22		

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Sjeme i sadni materijal	12
Poticaji u poljoprivredi	126
Poljoprivredno zemljište	651
Fitofarmaceutska sredstva	4
Stočarstvo	12
Mineralna đubriva	4
Ukupno:	809

Inspekcijski nadzor se, u najvećem dijelu vršio u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koje se odnose na sačinjavanje zapisnika na licu mjesta o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost. Razlog većeg broja inspekcijskih nadzora, a koji su vezani za postupak izdavanja poljoprivrednih saglasnosti od strane resornog Ministarstva, je podnošenje velikog broja zahtjeva od strane nadležnih gradskih/općinskih službi za sačinjavanje zapisnika kantonalne poljoprivredne inspekcije o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost, a u svrhu izdavanja urbanističke saglasnosti. Kantonalna poljoprivredna inspekcija je riješila ukupno 651 zahtjev. Iz naprijed navedenog razloga izvršen je veći broj inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani. Aktivnosti po istom Zakonu su se odnosile i na kontrolu odredbi koje tretiraju pitanja nomadske ispaše stoke na poljoprivrednom zemljištu. Utvrđeno je da se poljoprivredno zemljište, vlasništvo drugih lica koristi za ispašu stoke bez

zaključenih ugovora sa zakupodavcem zemljišta (zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno rješenje i izdat prekršajni nalog).

U skladu sa odredbama Zakona o novčanoj podršci i ruralnom razvoju i Pravilnika o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji, a po zahtjevu Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, izvršena je kontrola na licu mjesta potencijalnih korisnika za ostvarenje prava na federalni poticaj u animalnoj proizvodnji (proizvodnja kravljeg mlijeka i uzgoj rasplodne stoke - ovce), sa akcentom na utvrđivanje broja zatečnih obilježenih muznih grla u stajskom objektu (zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su rješenja o otklanjanju nedostataka). Izvještaj o izvršenim aktivnostima je dostavljen resornom federalnom i kantonalnom Ministarstvu.

Nepravilnosti utvrđene prilikom inspekcijskih nadzora, u skladu sa odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja odnosile su se na obavljanje prometa sjemena poljoprivrednog bilja, a da nisu ispunjeni uvjeti u pogledu stručne spremljene osobe, zbog čega su donesena rješenja i izdati prekršajni nalozi.

Inspekcijski nadzor se vršio i u oblasti prometa mineralnih đubriva i fitofarmaceutskih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o upisu distributera i uvoznika mineralnih đubriva i Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna i fizička lica za promet fitofarmaceutskih sredstava. Kod jednog pravnog lica utvrđeno je da obavlja promet mineralnih đubriva, a nije izvršio promjene podataka stručnog lica za promet istih, kako je definirano naprijed navedenim Pravilnikom, zbog čega je doneseno rješenje.

Aktivnosti po osnovu Zakona o stočarstvu su se odnosile na kontrolu odredbi, koje se odnose na obaveze držaoca pčela u skladu sa Pravilnikom o pčelarstvu. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da pčelinjak nije postavljen na dozvoljenoj udaljenosti od susjedne parcele (zbog utvrđenih nepravilnosti, donesena rješenja o otklanjanju nedostataka).

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Članom 50. stav 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu propisano je, između ostalog, da uz zahtjev za izdavanje poljoprivredne saglasnosti za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta investitor dostavlja zapisnik poljoprivrednog inspektora o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta za koje se traži saglasnost. Naše, i procjene resornog kantonalnog Ministarstva, su da će takvih zahtjeva u narednom periodu biti u prosjeku cca 600-700 na godišnjem nivou. Iz naprijed navedenih razloga, a u cilju izvršenja obaveza i zadataka, u 2020. godini popunjeno je jedno, a trenutno je u proceduri prijem još jednog kantonalnog poljoprivrednog inspektora.

Za rješavanje problema nomađenja stoke na poljoprivrednom zemljištu, potrebno je nastaviti sa zajedničkim koordiniranim djelovanjem policijskih i inspekcijskih organa.

Potrebno je da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ubrza procedure donošenja i usvajanja novih zakona: Zakon o zaštiti bilja, Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima, Zakon o mineralnim đubrivima i podzakonskih akata.

1.2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 180, a izvršeno ukupno 200 inspekcijskih nadzora. Kantonalna vodna inspekcija ima dva izvršitelja, od kojih je jedna kantonalna vodna inspektorica počela sa radom dana 10.08.2021. godine, nakon okončane konkursne procedure za popunu navedenog radnog mjesta. S obzirom na to da se kod navedene državne službenice radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, istoj je, u skladu sa odredbom člana 32. stav 1. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH, utvrđena obaveza probnog rada u trajanju od šest mjeseci.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		180	redovni inspekcijski nadzor	150
			kontrola izvršenja rješenja	30
izvršeno inspekcijskih nadzora		200	redovni inspekcijski nadzor	110
			inspekcijski nadzor po predstavkama	61
			kontrola izvršenja rješenja	29
poduzete mjere	rješenja	29	rješenja o zabrani	11
			rješenja o otklanjanju nedostataka	15
			rješenja o upozorenju	3
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	23	iznos izrečenih novčanih kazni: 9.000,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		3		
drugostepena rješenja, po žalbama na rješenja općinske vodne inspekcije		5		
broj zaprimljenih predstavki		95		

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora :

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Korištenje voda	60
Zaštita voda	73
Zaštita od voda	9
Vađenje materijala iz vodotoka	19
Javno vodno dobro	14
Posebne vodne naknade	11
Izgradnja objekata	14
Ukupno:	200

Stanje u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, u oblasti u kojoj nadzor vrši kantonalna vodna inspekcija, karakteriše sljedeće:

- Najveći broj inspekcijskih nadzora je obavljen u oblasti zaštite voda, što najvećim dijelom obuhvata oblast ispuštanja otpadnih voda. Prema godišnjem planu, redovan inspekcijski nadzor obuhvata kontrolu ispuštanja otpadnih voda kod subjekata sa većim potencijalnim uticajnim rizikom na okolinu (*subjekti u prometu opasnih materija, kao i subjekti sa kompleksnijim i rizičnijim tehnološkim procesima*). Isto tako, u navedenoj oblasti, utvrđeno je da Gradovi Zenica

i Visoko, kao i Općine Kakanj, Vareš, Žepče, Zavidovići, Maglaj, Doboj Jug i Usora nisu donijeli Odluku o odvodnji otpadnih voda, propisanu članom 28. stav 3. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, o čemu su pismeno upozoravani.

Dio inspekcijskih nadzora iz segmenta zaštite voda obuhvatio je i oblast zaštite izvorišta, odnosno kontrolu poštivanja odredbi Odluke o zaštiti izvorišta, te treba istaći da za značajan broj izvorišta općinski organi nisu ispoštovali obaveze iz odredbi člana 40. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, tj. utvrdili zone sanitarne zaštite, o čemu su pismeno upozoravani.

- U izvještajnom periodu bila su 4 (četiri) prijavljena incidentna zagađenja vodotoka (dana 02.07.2021. godine, prijavljena su dva pomora riba; r.Usora i r. Tešanjka-općina Usora i općina Tešanj i r.Stavnja-općina Breza, 07.10.2021.godine, prijavljeno zamućenje r.Usore i r.Tešanjke-općina Usora i 05.11.2021.godine, prijavljeno zamućenje r.Usore i r. Tešanjke-općina Usora). Resornom Ministarstvu ukazuje se na potrebu donošenja Operativnog plana mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije, propisana članom 5. odnosno 11. Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu, a koji je donijet na temelju člana 61. stav 9. Zakona o vodama ("Službene novine FBiH", br.70/06).
- Dana 04.02.2021. godine došlo je do klizanja tla uz desnu obalu r. Kočeve, u naselju Zacarina, grad Zenica, te su naknadno od strane Službe civilne zaštite Grada Zenica poduzete nužne sanacione mjere na čišćenju korita r. Kočeve. Stoga, u segmentu zaštite od štetnog uticaja voda, ponovo naglašavamo i ukazujemo na potrebu donošenja Pravilnika o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije.
- U segmentu javno vodno dobro, predlažemo da resorno kantonalno Ministarstvo pokrene aktivnosti na izradi Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, čiji će prioriteti biti vodotoci, koji su „urbanistički napadnuti i ugroženi“.
- Od stupanja na snagu Uredbe o načinu dodjele prava za vađenje materijala iz vodotoka ("Službene novine FBiH", broj: 58/15), na području Zeničko-dobojskog kantona resorno Ministarstvo nije izdalo niti jednu vodnu saglasnost za vađenje materijala iz vodotoka II kategorije, iako je Općina Kakanj 2019. godine pokrenula proceduru, ali se na tender nije niko prijavio, dok je Općina Zavidovići pokrenula proceduru 2021. godine, ali je odustala od zahtjeva, da bi putem Službe za upravu civilne zaštite Općine Zavidovići izvršila „čišćenje i produbljavanje korita“ sa lokacija za koje je donijeta odluka o vađenju materijala. Nesporna je potreba „čišćenja i produbljavanja korita“, kao aktivnost održavanja vodotoka koja je u nadležnosti lokalne administracije i za koju nisu potrebni vodni akti, ali je nesporno da je u većini slučajeva kod sprovođenja navedene aktivnosti nužno i vađenje materijala, koja aktivnost podliježe postupku izdavanja vodnih akata od strane resornog Ministarstva, te u koliziju dolaze navedene aktivnosti. Naime, problem kod navedenih oblasti „čišćenje i produbljavanja korita“ i „vađenje materijala iz vodotoka II kategorije“ jeste, najčešće što se radi o lokacijama koje po pristupu, količini i kvalitetu materijala nisu tržišno interesantni, a koje je u cilju osiguranja „neškodljivih proticajnih profila“ nužno potrebno izvršiti, stoga smatramo da bi donošenje Pravilnika o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije, jasno razgraničilo sporne aktivnosti, tj. osiguralo lokalnim administracijama da, prema planskim aktivnostima, vrše održavanje vodotoka, a za tržišno interesantne lokacije da resorno Ministarstvo provodi procedure vađenja materijala iz vodotoka, sukladno Uredbi o načinu dodjele prava za vađenje materijala iz vodotoka.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao što je navedeno i u izvještajima za prethodne periode, a obzirom da ranije navedeni razlozi nisu otklonjeni, kao bitni faktori, koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede, ponovo se kao najznačajni navode:

Grad Visoko i pojedine općine na području Kantona (Doboj Jug, Breza, Vareš, Olovo, Žepče i Zavidovići) nemaju vodne inspektore. U cilju adekvatne i pravovremene “terenske pokrivenosti”, smatramo važnim da se popune radna mjesta “vodnog inspektora” u Gradu Visoko i u gore navedenim Općinama.

Za poboljšanje stanja u oblasti vodoprivrede smatramo potrebnim izraditi Elaborat o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, te donijeti podzakonske akte (npr. Pravilnik o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije Zeničko-dobojskog kantona, Operativni plan mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije).

1.3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021. godinu, za period 01.01.do 31.12. planirano je 170, a izvršeno ukupno 175 inspekcijskih nadzora. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršio je jedan kantonalni šumarski inspektor. U toku je konkursna procedura za popunu jednog radnog mjesta kantonalnog šumarskog inspektora.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		170	redovni inspekcijski nadzor	146
			kontrola izvršenja rješenja	24
izvršeno inspekcijskih nadzora		175	redovni inspekcijski nadzor	113
			inspekcijski nadzor po predstavkama	31
			kontrola izvršenja rješenja	31
poduzete mjere	rješenja	37	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	32
			rješenja o upozorenju	5
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	37	iznos izrečenih novčanih kazni: 52.620,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
broj zaprimljenih predstavki		31		

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Vođenje evidencija i planska dokumentacija	8
Iskorištavanje šuma	22
Pilane – prerađivači drveta	33
Zaštita i zdravstveno stanje šuma	39
Doznake i projektna dokumentacija	17

Šumsko-uzgojni radovi	25
Promet drveta	31
Ukupno:	175

Inspeksijski nadzor vršen je kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, u privatnim i državnim šumama, kod vlasnika pilana, na šumskim rejonima, u zavisnosti od vremenskih uvjeta.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti se dobrim dijelom može poboljšati donošenjem federalnog Zakona o šumama, te koordiniranim djelovanjem svih institucija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Ministarstvo unutrašnjih poslova, inspeksijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.), kao i izmjenama Zakona o šumama ZDK, odnosno pravilnika donesenih na osnovu tog Zakona.

1.4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2. INSPEKTORAT GRAĐEVINSKE, URBANISTIČKE I EKOLOŠKE INSPEKCIJE

U sastavu kantonalnog inspektorata za cestovni promet i ceste su dvije vrste inspekcija: Kantonalna inspekcija za zaštitu prirode, kantonalna inspekcija zaštite okoliša, kantonalna urbanistička inspekcija i kantonalna građevinska inspekcija.

Inspektorat ima 2 izvršioca, od kojih 2 kantonalna inspektora zaštite okoliša i 1 kantonalni građevinski inspektor.

2.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLIŠA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021.godinu, za period 01.01.do 31.12. planirano je 320, a izvršen ukupno 281 inspeksijski nadzor. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša imala je tri kantonalna inspektora, od kojih jedna inspektorica nije vršila inspeksijski nadzor, s obzirom da, shodno nalazu, ocjeni i mišljenju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo i rješenju Federalnog zavoda za MIO/PIO, nije mogla obavljati poslove koji iziskuju rad na terenu i nošenje tereta težeg od 5 kg. Iz tog razloga Programom rada za 2021. godinu broj inspeksijskih nadzora je planiran za dva izvršitelja. Sa 31.08.2021. godine istoj kantonalnoj inspektorici je, zbog ispunjavanja uvjeta za odlazak u penziju, prestao radni odnos u ovoj Upravi, te od tada kantonalna inspekcija zaštite okoliša ima dva izvršitelja. Jedan kantonalni inspektor je duži period bio odsutan sa posla zbog bolovanja, što je razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		320	redovni inspekcijski nadzor	286
			kontrola izvršenja rješenja	34
izvršeno inspekcijskih nadzora		281	redovni inspekcijski nadzor	202
			inspekcijski nadzor po predstavkama	49
			kontrola izvršenja rješenja	30
poduzete mjere	rješenja	44	rješenja o zabrani	1
			rješenja o otklanjanju nedostataka	37
			rješenja o upozorenju	6
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	7	iznos izrečenih novčanih kazni: 14.400,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
broj zaprimljenih predstavki		52		

Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva nadzor nad pogonima i postrojenjima koji zagađuju ili mogu da zagađuju okoliš. Kao najbitnije kontrole kantonalne inspekcije zaštite okoliša u izvještajnom periodu, u redovnom inspekcijskom nadzoru ističemo sljedeće:

- Kontrole dozvola i ispunjavanja uvjeta, mjera i aktivnosti propisanih dozvolama (okolinske dozvole, dozvole za upravljanje otpadom) i drugih okolinskih akata (procjene uticaja zahvata na okoliš, planovi prilagođavanja, planovi upravljanja otpadom), kao i kontrole druge dokumentacije neophodne za ispunjavanje obaveza propisanih okolinskim zakonima.
- Kontrole skladištenja, tretmana i odlaganja otpada u različitim industrijskim i drugim pogonima i postrojenjima, kao zasebne ili dio kompletne inspekcijske kontrole.
- Kontrole zagađivanja zraka iz pogona i lokacija različitih industrija i djelatnosti sa posebnim akcentom na zagađivanje zraka iz postrojenja za sagorijevanje (toplane, kotlovnice i dr.).
- Kontrole monitoringa i mjerenja emisija zagađujućih materija, izvršenih od strane ovlaštenih institucija.
- Kontrole obaveznog izvještavanja.
- Kontrole ostalih negativnih uticaja pogona, postrojenja ili aktivnosti na sve segmente okoliša (izuzev voda).

Uočena kršenja propisa bila su iz sljedećih razloga: prekoračenja GVZ i MDK polutanata u zrak, nepotpun monitoring i izvještavanje, neadekvatno upravljanje otpadom, nepotpuno poduzimanje mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i zakonima, obavljanje aktivnosti u pogonima i postrojenjima bez pribavljene (ili produžene) okolinske i dozvole za upravljanje otpadom i dr.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Nedostatak baze podataka o zagađivačima i registra zagađivača na području Kantona.

- Nepostojanje jedinstvene evidencije izdatih okolinskih i drugih dozvola.
- Neadekvatna brzina rješavanja zahtjeva za izdavanje okolinskih i drugih dozvola.
- Neriješeno pitanje uklanjanja otpada animalnog porijekla. Operatori iz čijih se pogona proizvode ova vrsta otpada posjeduju okolinske dozvole, izdate bez precizno definiranog konačnog zbrinjavanja otpada. Ne postoji provedbeni akt o upravljanju ovim otpadom.
- Kao poseban razlog ističemo činjenicu da je u 2021. godini stupio na snagu novi Zakon o zaštiti okoliša, kao i novi podzakonski akti. Nedovoljna definiranost i neusaglašenost odredbi pojedinih članova provedbenih akata sa novim Zakonom o zaštiti okoliša negativno su uticali na inspekcijski nadzor u oblasti zaštite okoliša. Usaglašavanje navedenih propisa još uvijek se vrši od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma.
- Neriješeno pitanje gradskih deponija komunalnog otpada. Za iste su od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma izdata rješenja o zatvaranju i obaveznom prelasku na regionalni koncept odlaganja, a koji podrazumijeva i izgradnju reciklažnih dvorišta. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša nema nadležnost za kontrolu postupanja po federalnim aktima.
- Poseban problem predstavljaju „mali“ pogoni i postrojenja za koje se ne zahtijeva okolinska dozvola, ali mogu da emituju zagađujuće supstance ili da na drugi način ugrožavaju okoliš. Za takve objekte nadležni gradski/općinski organ u urbanističkoj saglasnosti treba, shodno Zakonu o zaštiti okoliša, propisati mjere zaštite okoliša, a što se u pravilu ne čini.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti zaštite okoliša.

2.3. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2.4. KANTONALNA GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 160, a izvršena ukupno 172 inspekcijska nadzora. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna građevinska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		160	redovni inspekcijski nadzor	136
			kontrola izvršenja rješenja	24
izvršeno inspekcijskih nadzora		172	redovni inspekcijski nadzor	128
			inspekcijski nadzor po predstavkama	9
			kontrola izvršenja rješenja	35
poduzete mjere	rješenja	14	rješenja o uklanjanju objekta	1
			rješenja o obustavi upotrebe objekta	1
			rješenja o obustavi građenja	-
			rješenja o otklanjanju nepravilnosti	3
			rješenja o upozorenju	9

	ZPPP	-	
	prekršajni nalozi	11	iznos izrečenih novčanih kazni: 6.000,00 KM
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-	
broj zaprimljenih predstavki		67	

U izvještajnom periodu u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrole izgrađenih građevina i građevina u izgradnji,
- kontrole po izdatim aktima kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),
- kontrole učesnika u građenju.

Inspekcijskim nadzorom obuhvaćeni su objekti raznih vrsta djelatnosti, koji su po vrsti i kapacitetu u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Broj kontrola u pojedinim općinama Kantona zavisio je od razvijenosti općine, tj. od broja subjekata koji su u nadležnosti ove inspekcije i zaprimljenih zahtjeva stranaka.

Prekršaji po Zakonu o prostornom uređenju i građenju, utvrđeni prilikom inspekcijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu su nepostupanja po rješenju inspektora, kojim je bila zabranjena upotreba objekta bez odobrenja za upotrebu, postupanje suprotno izdatim građevinskim aktima i građenje bez odobrenja za građenje.

Kantonalna građevinska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da učesnike u građenju upoznaje sa obavezama koje su propisane Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Osnovni razlog koji negativno utiče na stanje u ovoj oblasti su duge i skupe procedure izdavanja odobrenja za građenje, kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su: okolinska dozvola, prethodna vodna saglasnost, vodna saglasnost, vodna dozvola, pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, PTT saglasnost, elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Uvođenje jednostavnijih, jeftinijih i brzih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja, kao i upoznavanje učesnika u građenju sa odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju, uticalo bi na poboljšanje stanja u ovoj oblasti

3. INSPEKTORAT VETERINARSKE INSPEKCIJE

3.1. KANTONALNA VETERINARSKA INSPEKCIJA

a) *Poduzete aktivnosti*

Programom rada za 2021.godinu, za period 01.01. do 31.12. planirana su 4132, a izvršena ukupno 4932 inspekcijska nadzora. Kantonalna veterinarska inspekcija ima 13 izvršitelja, od kojih jedan kantonalni veterinarski inspektor, obavlja poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, po ovlaštenju direktora Uprave.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		4132	redovni inspekcijski nadzor	4027
			kontrola izvršenja rješenja	105
izvršeno inspekcijskih nadzora		4932	redovni inspekcijski nadzor	4660
			inspekcijski nadzor po predstavkama	161
			kontrola izvršenja rješenja	111
poduzete mjere	rješenja	265	rješenja o zabrani	26
			rješenja o otklanjanju nedostataka	225
			rješenja o upozorenju	14
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	60	iznos izrečenih novčanih kazni: 59.150,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1		
broj zaprimljenih predstavki		209		
broj nadzora pošiljki iz uvoza-izvoza		kontrola: 2423, pošiljki: 3571, uzoraka: 3422		
vrijednost izdatih računa za pregled pošiljki		155.965,85 KM		

U skladu sa strateškim ciljem Uprave za 2021. godinu, koji se odnosi na pojačano djelovanje kod obavljanja djelatnosti gdje postoji povećan rizik po život i zdravlje ljudi, kantonalna veterinarska inspekcija je provela 21 inspekcijski nadzor po prijavama zaraznih bolesti životinja, koje se mogu prenijeti na ljude/zoonoze.

Kod vlasnika životinja, zbog utvrđenog obolijevanja ljudi, a i potvrđenih zaraznih bolesti životinja (salmoneloza, bruceloza, trihinelozna i dr.) provedene su mjere propisane Zakonom o veterinarstvu, a koje se odnose na karantiniranje, naganje utvrđivanja zdravstvenog statusa svih životinja u karantiniranom domaćinstvu, epizootiološkog izviđanja, zabrane kretanja i uklanjanja oboljelih životinja. Tokom provođenja ovih nadzora doneseno je 30 rješenja, uklonjeno 69 životinja, 3 trupa zaražene divlje svinje, 18 pčelinjih društava-košnica i 6 jata peradi, ukupno 21350 jedinki.

U izvještajnom periodu od strane veterinarskih organizacija i provedenih službenih uzorkovanja od strane ove inspekcije otkrivene su i prijavljene sljedeće zarazne bolesti životinja:

- Trihinelozna – 3 žarišta, po jedno u općinama Vareš, Kakanj i Olovo (3 trupa divlje svinje neškodljivo uklonjen, pozitivna na bolest nakon laboratorijskih pretraga);

- Bruceloza – 6 žarišta, po dva na području gradova Zenica i Visoko i po jedno na području općina Tešanj i Olovo (ukupno 65 životinja pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno svih 65 životinja);
- Goveda enzootska leukoza- 1 žarište u gradu Visoko (ukupno 4 životinje pozitivne na bolest nakon laboratorijskih pretraga i koje su neškodljivo uklonjene),
- Salmoneloza peradi – potvrđeno osam žarišta, po dva na području općina Breza i Zavidovići i po jedno na području općina Žepče i Maglaj i gradova Zenica i Visoko, nakon provedenog službenog uzorkovanja. Zaražena jata, koja broje 17650 jedinki ekonomski iskorištena na zdravstveno prihvatljiv način, klanjem u odobrenoj klaonici peradi na području Kantona, dva jata koja broje 3700 jedinki neškodljivo uklonjena, dok je za tri jata u dva locirna žarišta koja broje 14000 jedinki postupak neškodljivog zbrinjavanja u proceduri;
- Američka gnjiloća pčelinjeg legla – 8 žarišta, od kojih 5 u općini Kakanj i po jedno u gradu Visoko i općinama Žepče i Tešanj. Ukupno za 18 pčelinjih društava potvrđena je bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno svih 18 pčelinjih društava;
- Nozemoza pčelinjeg legla - 1 žarište na području općine Olovo, ukupno 2 pčelinja društva, nakon provedenog službenog uzorkovanja. Za suzbijanje zarazne bolesti su naložene propisane mjere.

Pored navedenog, u klaonicama peradi „Madi“ d.o.o. Tešanj i „Brovis“ d.d. Visoko, uveden je rad u dvije smjene (noćna i dnevna), koji podrazumijeva angažiranje kantonalnih veterinarskih inspektora u obje smjene, te u dane vikenda (nedjelja) i državnih praznika, zbog potreba obavljanja stalnog veterinarsko-zdravstvenog nadzora nad klanjem u objektima ovih subjekata. Ovakav sistem kontrole je neophodan i predstavlja jedan od ključnih kriterija od kojega zavisi cjelokupan proces izvoza pilećeg mesa u EU.

Također, od mjeseca juna 2021. godine kantonalni veterinarski inspektori su angažirani na poslovima stalnog veterinarsko-zdravstvenog pregleda, kontrole i nadzora u klaonici goveda „Suša“ d.o.o. Visoko, zbog potreba izvoza mesa goveda u Republiku Tursku. Ovaj nadzor podrazumijeva angažman veterinarskih inspektora sa drugačijim rasporedom radnog vremena, prekovremenim radom, radom u dane vikenda i dane praznika.

Postupajući po naredbama Kriznih štabova Federalnog ministarstva zdravstva i Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, kantonalna veterinarska inspekcija provela je ukupno 138 inspeksijskih nadzora kod subjekata koji su registrirani kod nadležnog organa iz oblasti veterinarstva, a u okviru redovnih inspeksijskih kontrola. Inspeksijskim kontrolama nisu utvrđena nepoštivanja naredbi.

Provođenjem inspeksijskih nadzora nad uvozno-izvoznim pošiljkama životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara izvršene su ukupno 2423 kontrole, u kojima je pregledana ukupno 3571 pošiljka životinja, proizvoda i sirovina životinjskog porijekla. Laboratorijski su ispitana 3422 uzorka, od čega 482 uzorka na mikrobilošku ispravnost, 838 uzoraka kontrolirano na prisustvo rezidua (zaostataka veterinarskih lijekova, pesticida, radionukleida ili teških metala) i 2102 uzorka produžene moždine od zaklanih goveda na kontrolu spongiformne encefalopatije goveda. Za provedene nadzore i preglede pošiljki kantonalna veterinarska inspekcija je izdala račune za pregledane pošiljke subjektima nadzora, ukupne vrijednosti 155.965,85 KM.

Za uvezene pošiljke živih životinja, rasplodnih jaja i sjemena za umjetno osjemenjavanje rasplodnih životinja doneseno je 50 rješenja o otvaranju/zatvaranju karantena.

U sklopu Plana praćenja rezidua za 2020. godinu, kojega za cijelu BiH koordinira Ured za veterinarstvo BiH i koji se provodio do marta 2021. godine, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 15 uzoraka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla. Provođenjem Plana praćenja rezidua za 2021. godinu, koji se provodi do marta 2022. godine, a kojim je za Zeničko-dobojski kanton planirano uzimanje 92 uzorka, ova inspekcija je izvršila svih 92 uzorkovanja u 2021. godini.

U sklopu Plana službenog uzorkovanja u objektima za izvoz u Europsku uniju za 2021/2022. godinu Ureda za veterinarstvo BiH, a čija provedba je započeta u mjesecu maju 2021. godine, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 18 uzoraka briseva radnih površina radi provođenja mikrobioloških analiza, utvrđivanje prisustva *Listerije monocytogenes*.

Uputstvom za provođenje Plana službenog uzorkovanja hrane u 2021. godini Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za Zeničko-dobojski kanton planirano je da se uzme 94 uzorka i nad istima provede 338 laboratorijskih analiza. Postupajući po istom izvršeno je uzimanje 89 uzoraka, radi provođenja 325 analiza na mikrobiološke parametre, a laboratorijskim analizama kod laboratorija potvrđene su neusaglašenosti kod 15 uzoraka, a po čemu je postupala ova inspekcija. Realizacija Plana službenog uzorkovanja za 2021. godinu, od strane kantonalne veterinarske inspekcije Zeničko-dobojskog kantona iznosi 94,6%, a neusklađeni rezultati laboratorijskog ispitivanja hrane po Planu čine učešće od 16,8% od ukupnog broja ispitanih uzoraka, odnosno 4,6% od ukupnog broja izvršenih laboratorijskih analiza. Plan službenog uzorkovanja trajao je do 30. oktobra 2021. godine.

Planom službenog uzorkovanja na prisustvo salmonela kod žive peradi u 2021. godini Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva potrebno je bilo provesti službene kontrole i uzorkovanja na odobrenim farmama peradi u skladu sa Programom kontrole salmonela kod peradi vrste *Gallus gallus* u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, br. 30/18). Na području Zeničko-dobojskog kantona registrirano/odobreno je 96 farmi peradi, a u toku izvještajnog perioda službenim kontrolama obuhvaćeno je 34 odobrena objekta i uzeto 308 uzoraka. Nakon provedenih laboratorijskih analiza potvrđena je zarazna bolest salmoneloza peradi na pet farmi nesilica konzumnih jaja i jednoj farmi brojlera, a po čemu je postupala ova inspekcija. Plan službenog uzorkovanja je trajao do kraja 2021. godine.

U mjesecu novembru 2021. godine kantonalna veterinarska inspekcija je u skladu sa internim Planom praćenja kvalitete meda na području Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu provela službena uzorkovanja kod fizičkih i pravnih lica, koja se bave proizvodnjom i prodajom meda (farme, tržnice, prodavnice, supermarketi, i dr.) i izvršila uzimanje 34 uzorka meda, radi provođenja 170 laboratorijskih analiza na fizičko-hemijske parametre, kao pokazatelje kvalitete meda. Nakon provedenih laboratorijskih ispitivanja kod 18 uzoraka meda dobijeni su nezadovoljavajući rezultati ispitivanja, a po čemu je postupala ova inspekcija.

Najčešća kršenja propisa u izvještajnom periodu utvrđena su u oblastima zaštite od zaraznih bolesti životinja i dobrobiti životinja, kao i zdravstvene ispravnosti i kontrole hrane animalnog porijekla, zbog čega je izdato 39 prekršajnih naloga.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

A/ Struktura provedenih službenih veterinarskih kontrola		broj kontrola
1.	Zaštita od zaraznih bolesti životinja, dobrobit, ispravnost hrane za životinje i vode za napajanje (<i>kontrola označavanja životinja, kontrola farmi, domaćinstava, uzgajališta kućnih ljubimaca, skloništa za životinje, postupanje po prijavljivanja zaraznih bolesti, kontrole zaštite i dobrobiti životinja, objekti za proizvodnju, skladištenje i preradu hrane za životinje</i>)	93
2.	Zaštita stanovništva od zoonoza u pogledu obaveza vet.službe (<i>kontrola vet.stanica, kontrola provođenja mjera zdravstvene zaštite životinja, nositelji odobrenja za provođenje ddd mjera</i>)	27
3.	Zdravstvena ispravnost i kontrola hrane animalnog porijekla (<i>objekti za klanje, proizvodnju, preradu, skladištenje namirnica životinjskog porijekla, sabirališta mlijeka i objekti maloprodaje nžp-a, a što uključuje i provođenje uzorkovanja i postupanja po pozitivnim nalazima pretraživanja</i>)	110

	<i>uzoraka prema Planu Državnog programa monitoringa rezidua za tekuću godinu i postupanja po RASSF obavijestima u slučajevima kada postoji rizik za ljudsko zdravlje nastao hranom koja je na tržištu, zbog kojeg su pokrenute određene mjere i radnje radi opoziva. Sudjelovanje u RASFF sistemu podrazumijeva slanje obavjesti - informacije od strane inspektora u slučaju pojave rizika ili sumnje na mogućnost ugrožavanja zdravlja potrošača. Radnje se obavljaju u okviru RASFF procedura Agencije za sigurnost hrane BiH koja ima uspostavljen RASFF sistem na nivou BiH. Nakon zaprimanja RASFF obavijesti sprovodi se istraživanje i eventualno provođenje mjera</i>	
4.	Nadzor nad apotekama, prometom lijekova, otrova i sredstava za ddd u veterinarstvu (kontrola prometa veterinarskih lijekova u maloprodaji, kontrola propisa o stavljanju lijekova u promet na malo)	0
5.	Kontrola utovara (certificiranje) pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (izvoz, što uključuje i provođenje certificiranja u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla. Raspored rada se obavlja prema sedmičnom/mjesečnom rasporedu, a po zaprimljenim pisanim zahtjevima za izvoz pošiljki subjekata u poslovanju sa hranom.)	1090
6.	Kontrola istovara pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (uvoz, karantin i obavljanje poslova veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki iz uvoza prilikom istovara)	1333
7.	Veterinarsko-zdravstveni pregledi i kontrola na klaonicama (antemortem i postmortem pregledi te obavljanje poslova službenih kontrola i certificiranja u klaoničkim objektima, poslova prikupljanja podataka o prehranbenom lancu, ante mortem pregleda kontrole postupanja u skladu s propisima o dobrobiti, post mortem pregleda i kontrole postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima životinjskog podrijetla, kao i uzorkovanja)	1995
8.	Nadzor nad radom objekata za utilizaciju, neškodljivo uklanjanje lešina, nusproizvoda i animalnog otpada, provođenje mjera veterinarske zaštite okoline, nadzor nad provođenjem čišćenja i dezinfekcije (kontrola generatora, transporta, operater, higijeničarske službe)	2
9.	Kontrola prometa životinja i proizvoda živ. porijekla na stoč.pijacama i put. pravicima i javnih manifestacija sa učešćem životinja	10
UKUPNO A		4660
B/ Kontrolni pregledi/nadzori (kontrole izvršenja naloženih mjera rješenjima)		111
C/ Postupanja po podnescima na zahtjev državnih tijela i organa, pravnih i fizičkih osoba (predstavke)		161
UKUPNO A+B+C		4932

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Jedan od čestih problema s kojim se suočava kantonalna veterinarska inspekcija nakon potvrđivanja zaraznih bolesti životinja je način uklanjanja istih (naročito kada su u pitanju kokoši nesilice), iz razloga što na području Kantona nisu osigurani objekti za zbrinjavanje animalnog otpada ili stočna groblja, niti stvoreni preduvjeti za neškodljivo uklanjanje uginulih i eutanaziranih životinja i drugog animalnog otpada.

Navedeno umnogome usporava postupak provođenja mjera u zaraženim objektima-domaćinstvima, a što kao posljedicu nesporno ima dodatne nepotrebne ekonomske gubitke kod vlasnika ovakvih životinja, kao i mogućnosti širenja zaraznih bolesti životinja koje se mogu prenijeti i na ljude.

Da bi se uspostavio kvalitetan sistem upravljanja animalnim otpadom i nusproizvodima animalnog porijekla, neophodno je da se identifikuju izvori i putevi ovakvog otpada, u što moraju da budu uključeni proizvođači animalnog otpada (svi subjekti u poslovanju sa hranom), nadležna ministarstva i javna poduzeća koja su registrirana za prikupljanje otpada, kao i poduzeća koja mogu biti angažirana za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju animalnog otpada i apsolutno jedinice lokalne samouprave.

Sistem za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju otpada animalnog porijekla treba da čini struktura, odnosno objekti i postrojenja koje odobrava nadležni organ za veterinarsko javno zdravlje.

Ovakvom načinu rješavanja akumuliranih problema vezanih za animalni otpad nadležni gradski, općinski i kantonalni organi nisu pristupili, mada je sva legislativa koja propisuje ovakve načine upravljanja, zbrinjavanja i odobravanja na snazi u BiH.

Također, u izvještajnom periodu osjetan je nedostatak ljudskih resursa u radu kantonalne veterinarske inspekcije, zbog prestanka radnog odnosa za dva izvršitelja. Naime, iako je kantonalna veterinarska inspekcija ostvarila veći broj inspekcijskih nadzora od planiranog broja, prvenstveno u dijelu veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki iz uvoza i pošiljki namjenjenih izvozu, kao i angažmanu u izvoznim klaonicama, u dijelu inspekcijskih nadzora nad apotekama, prometom lijekova, otrova i sredstava za ddd u veterinarstvu, kontrole prometa životinja i proizvoda životinjskog porijekla na stočnim pijacama i javnih manifestacija sa učešćem životinja, se nije moglo organizirati vršenje inspekcijskih nadzora u skladu sa planiranim.

Da bi se organiziralo pojačano vršenje inspekcijskih nadzora u navedenim rizičnim oblastima, neophodna je popuna upražnjenih radnih mjesta u kantonalnoj veterinarskoj inspekciji. U toku je konkursna procedura za prijem jednog kantonalnog veterinarskog inspektora.

4. INSPEKTORAT SANITARNE, ZDRAVSTVENE I FARMACEUTSKE INSPEKCIJE

4.1. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021. godinu, za period 01.01.do 31.12. planirano je 160, a izvršeno ukupno 105 inspekcijskih nadzora. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršio je jedan kantonalni zdravstveni inspektor. Osim navedenog, kantonalni zdravstveni inspektor je, kao kantonalni sanitarni inspektor, po ovlaštenju direktora Uprave, u periodu 01.01. do 28.06.2021. godine, s ciljem inspekcijskog nadzora poštivanja naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona izvršio 47 inspekcijskih nadzora i donio 307 rješenja o zabrani kretanja za COVID-19 pozitivne osobe i kontakte tih osoba, što je navedeno u izvještaju kantonalne sanitarne inspekcije. Zbog potrebe prioritnog postupanja u svojstvu kantonalnog sanitarnog inspektora, naprijed navedeno je razlog manjeg broja izvršenih inspekcijskih nadzora kantonalne zdravstvene inspekcije, u odnosu na planirani. Manji broj inspekcijskih nadzora je izvršen i zbog složenosti pojedinih inspekcijskih kontrola, koje su trajale više dana, kao i zbog privremene sprječenosti za rad inspektora usljed bolovanja.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		160	redovni inspekcijski nadzor	140
			kontrola izvršenja rješenja	20
izvršeno inspekcijskih nadzora		105	redovni inspekcijski nadzor	39
			inspekcijski nadzor po predstavkama	18
			kontrola izvršenja rješenja	48
poduzete mjere	rješenja	53	rješenja o zabrani	14
			rješenja o otklanjanju nedostataka	39
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	19	iznos izrečenih novčanih kazni: 6.751,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		4		
broj zaprimljenih predstavlki		21		

U izvještajnom periodu inspekcijski nadzori su vršeni u privatnim stomatološkim i specijalističkim liječničkim ordinacijama, zdravstvenim ustanovama primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite.

Inspekcijski nadzor je vršen nad primjenom Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, Zakona o stomatološkoj djelatnosti, Zakonu o pravima obaveza i odgovornostima pacijenata, te po podnesenim pismenim predstavkama.

Prekršaji po propisima iz oblasti zdravstva, utvrđeni prilikom inspekcijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu odnose se na obavljanje zdravstvene djelatnosti bez rješenja nadležnog organa, neposjedovanja licence za samostalan rad i uvjerenja o položenom stručnom ispitu, odnosno rad izvan obima licence, nepravilnosti u vođenju medicinske dokumentacije i poštivanja prava pacijenata.

Kantonalna zdravstvena inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da zdravstvene ustanove i nosioce privatne prakse upoznaje sa obavezama iz propisa u oblasti zdravstva.

Zbog situacije izazavane koronavirusom (COVID-19), prioritete aktivnosti kantonalne zdravstvene inspekcije, u prvom polugodištu 2021. godine, bile su postupanje po zaprimljenim prijavama, u situacijama koje su zahtijevale hitno postupanje u cilju zaštite zdravlja stanovništva, te inspekcijski nadzor poštivanja naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, iz nadležnosti kantonarne sanitarne inspekcije, po ovlaštenju.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na osnovu izvršenih inspekcijskih kontrola, kod subjekata nadzora je uočena nedovoljna informisanost i nedovoljno poznavanje propisa iz oblasti zdravstva. Navedenom doprinosi i činjenica nepostojanja velikog broja podzakonskih i provedbenih propisa, čije donošenje je predviđeno važećim zakonima iz oblasti zdravstva, što otežava njihovu efikasnu primjenu, a posebno u kontestu pandemije izazvane SARS-CoV-2. Također, postoje nedovoljno precizirana pojedina zakonska

rješenja, koja u značajnoj mjeri onemogućavaju provođenje inspekcijskog nadzora na efikasan način.

Otežana je primjena i pridržavanje propisa, koji se odnose na sistem bezbjedonosnih standarda u zdravstvu, kao i inspekcijski nadzor nad poštivanjem istih, što bi se moglo prevazići donošenjem programa za edukaciju inspektora, koji je u nadležnosti Federalnog ministarstva zdravstva, a potom provesti i edukaciju inspektora.

4.2. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021. godinu, za period 01.01. do 31.12. planirano je 310, a izvršeno ukupno 540 inspekcijskih nadzora. Kantonalna sanitarna inspekcija ima tri izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor, a dva kantonalna inspektora su počela sa radom dana 15.02.2021. godine i dana 15.08.2021. godine uspješno završili period probnog rada u trajanju od šest mjeseci. Veći broj izvršenih inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani je iz razloga što je u vrijeme sačinjavanja Programa rada za 2021. godinu kantonalna sanitarna inspekcija imala samo jednog izvršitelja, prema čemu je planiran broj inspekcijskih nadzora. Zbog povećanja broja izvršitelja, nakon isteka perioda probnog rada kantonalnim inspektorima, izvršena je izmjena Programa rada za 2021. godinu, za period 01.09. do 31.12.2021. godine, koja se odnosi na povećanje broja planiranih inspekcijskih nadzora.

Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršili su i kantonalni zdravstveni i kantonalni farmaceutski inspektor, kao kantonalni sanitarni inspektori, po ovlaštenju direktora Uprave, s ciljem inspekcijskog nadzora poštivanja naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko – dobojskog kantona, što je također jedan od razloga većeg broja izvršenih inspekcijskih nadzora u odnosu na planirani,

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora	310	redovni inspekcijski nadzor	240
		kontrola izvršenja rješenja	70
izvršeno inspekcijskih nadzora	540	redovni inspekcijski nadzor	349
		inspekcijski nadzor po predstavkama	62
		kontrola izvršenja rješenja	129
poduzete mjere	rješenja	rješenja o zabrani	37
		rješenja o otklanjanju nedostataka	170
		rješenja o upozorenju	2
		rješenja o zabrani kretanja za lica za koja je utvrđeno ili se sumnja da boluju od COVID-19	1776
	ZPPP	5	
	prekršajni nalozi	138	iznos izrečenih novčanih kazni: 233.600,00 KM
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		5	

broj zaprimljenih predstavlki	320
-------------------------------	-----

Napomena: Od 320 zaprimljenih predstavlki (zahtjeva), kantonalna sanitarna inspekcija je zaprimila 126 zahtjeva Službi za epidemiologiju i higijenu domova zdravlja i po svim zahtjevima postupila i izdala rješenja o zabrani kretanja. U broj zaprimljenih predstavlki uključene su i zaprimljene službene zabilješke policijskih službenika, kao i kantonalnih inspektora iz drugih inspekcija u sastavu Uprave.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Nadzor nad higijenskom i zdravstvenom ispravnosti životnih namirnica, predmeta opće upotrebe u fazi proizvodnje, prometa na veliko i malo	67
Nadzor nad poštivanjem preporuka za rad ugostiteljskih objekata u kontekstu COVID -19	138
Nadzor nad poštivanjem preporuka za rad stomatoloških ordinacija u kontekstu COVID - 19	5
Nadzor nad poštivanjem preporuka za sprječavanje infekcija u trgovinama, uslužnim djelatnostima, malim obrtima i tržišnim centrima u kontekstu COVID - 19	137
Nadzor nad poštivanjem preporuka za škole u kontekstu COVID – 19	62
Nadzor nad poštivanjem preporuka za rad vrtića u kontekstu COVID – 19	41
Nadzor nad poštivanjem preporuka za rad javnog gradskog prijevoza u kontekstu COVID - 19	6
Nadzor nad poštivanjem preporuka za sportsko – rekreativne aktivnosti i treninge u kontekstu COVID – 19	32
Smjernice za prevenciju i kontrolu infekcije u ustanovama za smještaj i zbrinjavanje u kontekstu COVID – 19	8
Nadzor nad poštivanjem preporuka za sve poslovne subjekte, samostalne obrtnike, organe vlasti na nivou F BiH	28
Nadzor nad provedbom posebnih mjera iz Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti	16
Ukupno:	540

U izvještajnom period kantonalni sanitarni inspektori su izvršili 540 inspekcijskih nadzora u objektima kojima je u skladu sa naredbama Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko–dobojskog kantona dozvoljen rad, uz poštivanje propisanih preporuka Zavoda za javno zdravstvo F BiH i procedura Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, kao i kontrole poštivanja zabrane rada subjekata nadzora, u djelatnostima kojima je bio zabranjen rad.

Od aktivnosti kantonalne sanitarne inspekcije, kao najznačajnije, u ovom izvještajnom periodu izdvajamo:

- pojačan inspekcijski nadzor, uz asistenciju policijskih službenika, dana 08.03.2021. godine u ugostiteljskim objektima na području grada Zenice, u kojima se očekivala proslava Dana žena i okupljanje većeg broja osoba. Tom prilikom nepravilnosti nisu utvrđene.
- postupajući po obavijesti Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprava policije – PU I, Zenica o uočenom povećanom broju gostiju u ugostiteljskim objektima, na području grada Zenica u dane vikenda, uz nepoštivanje higijensko-epidemioloških mjera, u mjesecu martu, uz asistenciju policijskih službenika, izvršen je inspekcijski nadzor u ugostiteljskim objektima u večernjim satima, u dane vikenda. Tom prilikom, zbog utvrđenog nepoštivanja odredbi Naredbe Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva – veći broj osoba od dozvoljenog u objektu, uz asistenciju policijskih službenika izvršeno je pražnjenje jednog ugostiteljskog objekta na licu mjesta i poduzete Zakonom propisane mjere, izdat prekršajni nalog.
- u skladu sa Naredbom Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, kojom je naloženo Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove da izvrši inspekcijski nadzor u ustanovama koje zbrinjavaju i smještaju starije osobe, vezano za posjedovanje kriznog plana u slučaju pojave zarazne bolesti COVID–19, osiguranje prostorija za izolaciju oboljelih korisnika ustanove i internog plana za posjete u ustanovi, u mjesecu martu izvršen je inspekcijski nadzor u svih 7 ustanova na području Kantona. Kod jednog subjekta je utvrđena manja nepravilnost, zbog čega je doneseno rješenje o otklanjanju nedostataka.
- postupajući po anonimnoj prijavi, dostavljenoj od strane Federalnog ministarstva zdravstva, dana 10.04.2021. godine (subota) izvršen je inspekcijski nadzor prilikom održavanja Međunarodnog turnira ritmičke gimnastike u Visokom. Zbog utvrđenog kršenja odredbi Naredbe Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, u pogledu broja prisutnih osoba u zatvorenom dijelu, kao i ispred dvorane, u cilju zaštite zdravlja ljudi, organizatoru je naloženo obustavljanje održavanja takmičenja, što je i učinjeno. Za utvrđenu nepravilnost izdata su 2 prekršajna naloga.
- postupajući po obavijesti Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprava policije – PU I, Zenica i Odluci Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, kojom se Odbojkaškom savezu Bosne i Hercegovine odobrava prisustvo publike tokom odigravanja utakmica u Gradskoj areni „Husein Smajlović“ u Zenici, uz striktno poštivanje preporuka za sportske događaje Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, na dane 14.05. i 28.05.2021. godine izvršen je inspekcijski nadzor i tom prilikom nepravilnosti nisu utvrđene.
- u skladu sa posebnim planom inspekcijskih nadzora za mjesec juni, kantonalna sanitarna inspekcija provodila je aktivnosti pojačanog inspekcijskog nadzora, u redovnom radnom vremenu, poslijepodnevnim i večernjim satima, kao i u dane vikenda, s posebnim akcentom na inspekcijske kontrole poštivanja higijensko – epidemioloških mjera, u ugostiteljskim objektima, u dane vikenda (petak i subota) u večernjim satima. U okviru navedenih aktivnosti, izvršena su ukupno 74 inspekcijska nadzora, prilikom kojih su kod 43 subjekta utvrđene manje nepravilnosti, zbog čega su donesena rješenja o otklanjanju nedostataka,
- postupajući po Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva poglavlje IX. Naredbe za obrazovne ustanove u mjesecu septembru je izvršeno 38 inspekcijskih nadzora u osnovnim i srednjim školama. Nepravilnosti su utvrđene kod 27 subjekata. Kod jednog subjekta je utvrđeno manje nepoštivanje Procedura za rad odgojno obrazovnih ustanova Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, a kod ostalih subjekata nepravilnosti se odnose na neprovođenje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.
- postupajući po Odluci Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko – dobojskog kantona, kojom se odobrava Udruženju građana Klub ritmičke gimnastike održavanje internacionalnog takmičenja u ritmičkoj gimnastici dana 09.10.2021. godine u Gradskoj areni “Husein Smajlović” u Zenici, kantonalni sanitarni inspektori izvršili su kontrolu poštivanja preporuka za sportske događaje Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, a nepravilnosti nisu utvrđene.

- postupajući po zahtjevu Agencije za sigurnost hrane BiH tokom mjeseca septembra i oktobra izvršeno je uzorkovanje voća, povrća i dječije hrane, u skladu sa Operativnom planom, a s ciljem ispitivanja ostataka pesticide u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla.
- postupajući po Odluci Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko – dobojskog kantona, kojom se Nogometnom savezu Bosne i Hercegovine dozvoljava održavanje utakmice uz prisustvo publike, na utakmici BiH - Finska 13.11.2021. godine i BiH - Ukrajina 16.11.2021. godine, uz striktno poštivanje preporuka za sportske događaje Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, kantonalni sanitarni inspektori izvršili su kontrolu poštivanja preporuka na oba događaja, a nepravilnosti nisu utvrđene.
- postupajući po Odluci Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko – dobojskog kantona kojom se Udruženju građana “Filigran” odobrava održavanje koncerta u restoranu Tapas u Zenici dana 25.11.2021. godine, kantonalni sanitarni inspektori su izvršili kontrolu poštivanja higijensko – epidemioloških mjera, a nepravilnosti nisu utvrđene.
- zbog najave tzv. “black friday” – velikih sniženja u tržnim centrima i veletrgovinama, kantonalni sanitarni inspektori su u dane 25.11. i 26.11. u redovno radno vrijeme i popodnevnom satima, izvršili 8 inspeksijskih nadzora kod subjekata tipa veletrgovine, te zbog utvrđenih nepravilnosti donijeli 8 rješenja.
- u skladu sa planom pojačanih inspeksijskih nadzora od 21.12.-31.12.2021. godine, kantonalni sanitarni inspektori vršili su inspeksijske kontrole kod subjekata kod kojih se okuplja veliki broj ljudi, kao što su ugostiteljski objekti, tržni centri i supermarketi. Inspeksijske kontrole su se provodile u redovno radno vrijeme i u poslijepodnevnom satima, pri čemu su kontrolisana 32 subjekata, a zbog utvrđenih nepravilnosti u inspeksijskim nadzorima donesena su 24 rješenja i izdato 5 prekršajnih naloga.
- kantonalna sanitarna inspekcija donijela je ukupno 1776 rješenja o zabrani kretanja za COVID–19 pozitivne osobe i kontakte tih osoba, a po prijavama Službi za higijenu i epidemiologiju domova zdravlja.

Najčešće kršenje propisa, u ovom izvještajnom periodu utvrđeno je po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, a odnosi se na nepoštivanje naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko–dobojskog kantona, te neosiguravanje povremenih zdravstvenih pregleda za uposlenike i neobavljanje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

Osim naprijed navedenog, kantonalna sanitarna inspekcija postupila je po 115 službenih zabilješki, koje su sačinili policijski službenici prilikom obavljanja redovnih poslova i obilazaka, kao i kantonalni inspektori iz drugih inspekcija u sastavu Uprave, koji su vršeći redovne nadzore iz svoje nadležnosti utvrdili nepoštivanje Naredbi i preporuka, te iste dostavili sanitarnoj inspekciji na nadležno postupanje. Zbog utvrđenih nepravilnosti izdato je 86 prekršajnih naloga i podnesena 3 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i propisa koji uređuju sanitarno - tehničke i higijenske uslove, s obzirom na to da sanitarna inspekcija uglavnom radi po zakonima i propisima koji su preuzeti iz SRBiH i SFRJ.

Takodjer, za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je popuniti radna mjesta gradskih/općinskih sanitarnih inspektora na području Kantona.

4.3. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2021. godinu, za period 01.01.do 31.12. planirano je 160, a izvršena ukupno 93 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna farmaceutska inspektorica. Osim navedenog, zbog pogoršanja epidemiološke situacije i potrebe obavljanja poslova iz nadležnosti sanitarne inspekcije, kantonalna farmaceutska inspektorica je, u periodu 01.01. do 31.03., kao kantonalna sanitarna inspektorica, po ovlaštenju direktora Uprave, s ciljem inspeksijskog nadzora poštivanja naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona izvršila 40 inspeksijskih nadzora i donijela 165 rješenja o zabrani kretanja za COVID-19 pozitivne osobe i kontakte tih osoba, što je navedeno u izvještaju kantonalne sanitarne inspekcije. Naprijed navedeno je razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih nadzora kantonalne farmaceutske inspekcije, u odnosu na planirani broj Programom rada za 2021. godinu. Razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani je i složenost pojedinih inspeksijskih kontrola, koje su trajale više dana, kao i duže odsustvo inspektorice sa posla zbog bolovanja.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		160	redovni inspeksijski nadzor	140
			kontrola izvršenja rješenja	20
izvršeno inspeksijskih nadzora		93	redovni inspeksijski nadzor	50
			inspeksijski nadzor po predstavkama	17
			kontrola izvršenja rješenja	26
poduzete mjere	rješenja	43	rješenja o zabrani	17
			rješenja o otklanjanju nedostataka	22
			rješenja o upozorenju	4
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	12	iznos izrečenih novčanih kazni: 35.050,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	
broj zaprimljenih predstavki			9	

U izvještajnom periodu, u vršenju inspeksijskog nadzora u oblasti farmacije, poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrola prometa lijekova i medicinskih sredstava na malo i poštivanja režima izdavanja lijekova i medicinskih sredstava, propisanog dozvolom za promet na području BiH,
- kontrola prometa lijekova koji posjeduju dozvolu Agencije za promet, te nabavka lijekova od proizvođača, odnosno veleprometnika koji posjeduju dozvolu Agencije za promet lijekovima,
- kontrola ispunjavanja uslova kadra,
- kontrola ispunjavanja uslova za čuvanje i promet lijekova,
- kontrola načina upravljanja farmaceutskim otpadom,
- kontrole ispunjavanja ostalih uslova propisanih Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

U periodu od 01.01. do 31.03., aktivnosti kantonalne farmaceutske inspekcije bile su postupanje po zaprimljenim prijavama, kao i u situacijama koje su zahtijevale hitno postupanje u cilju zaštite zdravlja stanovništva, s obzirom da su se, zbog pogoršanja epidemiološke situacije, prioritetno provodile aktivnosti inspekcijskog nadzora poštivanja naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, iz nadležnosti kantonalne sanitarne inspekcije, po ovlaštenju. U preostalom dijelu izvještajnog perioda, kantonalna farmaceutska inspektorica obavljala je poslove inspekcijskog nadzora u oblasti farmacije, prilikom kojih su se, također, vršile kontrole poštivanja naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Kriznog štaba Kantonalnog ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, u apotekama.

Prekršaji po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti, utvrđeni prilikom inspekcijskog nadzora u oblasti farmacije, u ovom izvještajnom periodu odnose se na nepropisno upravljanje farmaceutskim otpadom, izdavanje lijekova protivno propisima, prodaju medicinskih sredstava suprotno dozvoli o prometu medicinskim sredstvima na malo na području BiH, izdanu od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, obavljanje apotekarske djelatnosti izvan obima rješenja nadležnog Ministarstva zdravstva o ispunjavanju uslova prostora, kadra i opreme, kao i neispunjavanje uslova za imenovanog direktora zdravstvene ustanove, te promet lijekovima koji ne posjeduju dozvolu Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, a koji su pri tome naručeni od veleprometnika, koji također ne posjeduju dozvolu za promet lijekovima izdatu od strane Agencije.

Kantonalna farmaceutska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da apotekarsko osoblje upoznaje sa obavezama koje su propisane Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Potpunim prelaskom na propisivanje lijekova, kako sa esencijalne liste, tako i komercijalnih lijekova, u informacionom sistemu E-recept, dosadašnji problemi oko nepopunjenih i nepravilno popunjenih recepata bi se u potpunosti izbjegli, kao i izdavanje lijekova bez recepta.

Također, subjekti nadzora nisu u potpunosti upoznati sa obavezama i ispravnim načinom provođenja odredbi Zakona o apotekarskoj djelatnosti, kao i podzakonskih akata donesenih na osnovu tog Zakona, te su određene nepravilnosti bile rezultat nerazumijevanja ili nedovoljne informiranosti subjekata, a što se najviše uočilo u slučaju prometa lijekom – medicinski kisik, gdje je zbog nepoznavanja zakonskih propisa došlo do prometovanja lijekom, koji nema dozvolu za promet izdatu od strane Agencije, a koji je nabavljen od neovlaštenih veleprometnika lijekovima. Navedeno će se pokušati prevazići intenzivnim inspekcijskim nadzorima u zdravstvenim ustanovama, u kojima se primjenjuju lijekovi za liječenje pacijenata, s ciljem utvrđivanja stanja i upućivanja na rad unutar zakonskih okvira.

Jedan od uočenih problema je i dužina trajanja administrativnih rješavanja po zahtjevima stranki, koje za svoj rad trebaju odobrenja nadležnih organa. Ubrzavanjem navedenih procedura poboljšalo bi se stanje u oblasti farmacije, te subjektima nadzora omogućilo lakše i dosljednije poštivanje zakonskih propisa.

Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH je organ odgovoran za izdavanje dozvola za promet na malo lijekovima i medicinskim sredstvima, pri čemu je režim izdavanja lijeka i/ili medicinskog sredstva jasno definisan u dozvoli. S obzirom da je u slučaju brzih Covid-19 testova došlo do nerazumijevanja i različitog tumačenja definisanog režima izdavanja za navedene testove od strane apotekarskih radnika, uočen je značajan broj kršenja zakonskih odredbi, zbog čega je zatraženo dodatno pojašnjenje i tumačenje definisanog režima izdavanja za brze Covid-19 testove od Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, ali koje do momenta sačinjavanja ovog izvještaja nije stiglo. Zbog nejasnih odredbi u dozvolama Agencije, te ćutanja Agencije, otežana je primjena i pridržavanje propisa, kao i inspekcijski nadzor nad poštivanjem istih, a što bi se lako

moglo prevazići boljom saradnjom Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH sa inspekcijskim organima, kao i dodatnim edukacijama ili radnim sastancima sa predstavnicima Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, a u cilju bolje informisanosti i dosljednijeg poštivanja zakonskih propisa. Također, napominjemo da su i u slučaju prometa neregistrovanog kisika, nastojanja ove inspekcije da se dobiju pojašnjenja, te da se usklade propisi u smislu lakše primjene na terenu, ostala bez rezultata, te je samo provođenje inspekcijskog nadzora i poduzimanje bilo kakvih mjera u cilju poboljšanja situacije, jako otežano. Otvoreni dijalog, u cilju bolje saradnje bi ovakve stvari mogao prevenirati, a njihovo rješavanje olakšati i ubrzati, a u korist poboljšanja zdravstvenog sistema u Zeničko-dobojskom kantonu.

III – NORMATIVNE ATIVNOSTI

U ovom izvještajnom periodu nije bilo navedenih aktivnosti

IV – STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO

- *Naziv materijala:*

1. *Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2020. godinu*

- *Organ koji razmatra ili usvaja materijal:*

Vlada Kantona prima na znanje i upućuje u dalju skupštinsku proceduru.

- *Datum razmatranja ili usvajanja: Vlada Kantona usvojila izvještaj za 2020.godinu*

V – OSTALI POSLOVI I ZADACI

1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku, sačinjavamo tabelarno, uz izvještaj o radu Uprave za I-VI tekuće godine (šestomjesečni izvještaj) i I-XII tekuće godine (godišnji izvještaj).

1. IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU UPRAVNIH STVARI U UPRAVNOM POSTUPKU ZA PERIOD 01.01. DO 31.12.2021. GODINE

Broj rješenja inspektora donesenih u prvostepenom postupku po službenoj dužnosti u 2021.godini (zabrana, upozorenje, otklanjanje nepravilnosti)	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora u 2021.godini	Broj rješenja kojim je žalba odbačena (neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlaštene osobe)	Broj žalbi na rješenja inspektora koje su proslijeđene drugostepenom organu	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj izvršenih zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj rješenja inspektora u drugostepenom postupku, donesenih po žalbi na rješenja općinskih inspektora
1	2	3	4	5	6	7
3787	45	1	43	12	7	5

2. Drugi kontinuirani poslovi

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (u izvještajnom periodu doneseno je 48 rješenja).

VI – OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA

U ovoj grupi je dat tabelarni prikaz sljedećeg:

1. Ocjena stanja
2. Programska orijentacija

1. Ocjena stanja

Tabelarni prikaz

UPOREDNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O RADU INSPEKCIJA ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2020. GODINE I JANUAR - DECEMBAR 2021. GODINE

NAZIV INSPEKCIJE	BROJ INSPEKCIJSKIH PREGLEDA						PODUZETE MJERE (brojčano i procentualno u odnosu na broj izvršenih pregleda)					
	Planirano		Ostvareno		Izvršeno		Upravne		Kaznene		UKUPNO	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Inspekcija rada za obl. radnih odnosa	1.848	1.492	1.306	1.594	71%	107%	124 9,49%	168 10,54%	349 26,72%	435 27,29%	473 36,21%	603 37,83%
Inspekcija rada za obl. zaštite na radu	356	396	409	398	115%	101%	107 26,16%	164 41,21%	8 1,96%	26 6,53%	115 28,12%	190 47,74%
Tržišna inspekcija	1.820	1.714	1.808	1.767	99%	103%	336 18,58%	387 21,9%	199 11,0%	320 18,11%	535 29,58%	707 40,01%
Turističko-ugost. inspekcija	1.100	888	1.005	1.002	91%	113%	157 15,62%	175 17,47%	62 6,17%	86 8,58%	219 21,79%	261 26,05%
Inspekcija za cestovni promet	636	636	691	782	109%	123%	96 13,89%	98 12,53%	439 71,35%	437 55,88%	535 85,24%	535 68,41%
Inspekcija za ceste	160	160	163	199	102%	124%	32 19,63%	33 16,58%	13 7,98%	13 6,53%	45 27,61%	46 23,11%
Elektroenergetska inspekcija	0	155	21	158	0%	102%	6 28,57%	80 50,63	0	0	6 28,57%	80 79,2%
Termoenergetska inspekcija	0	72	0	79	0%	110%	0	185 234,17 %	0	0	0	185 234,17 %
Rudarsko-geološka inspekcija	135	135	93	72	69%	53%	11 11,83%	10 13,89%	10 10,75%	2 2,78%	21 22,58%	12 16,67%
Poljoprivredna inspekcija	172	394	634	809	368,60%	205,33%	18 2,84 %	17 2,10 %	4 0,63 %	10 1,24 %	22 3,47 %	27 3,34 %
Vodna inspekcija	180	180	125	200	69,44%	111,11%	22 17,60 %	29 14,50 %	7 5,60 %	23 11,50%	29 23,20 %	52 26,00 %

Šumarska inspekcija	300	170	260	175	86,67%	102,94%	47 18,08 %	37 21,14 %	19 7,31 %	37 21,14%	66 25,38 %	74 42,29 %
Inspekcija zaštite okoline	320	320	252	281	78,75%	87,81%	36 14,29 %	44 15,66 %	7 2,78 %	7 2,49 %	43 17,06 %	51 18,15 %
Građevinska inspekcija	160	160	124	172	77,50%	107,50%	11 8,87 %	14 8,14 %	12 9,68 %	11 6,40 %	23 18,55 %	25 14,53 %
Veterinarska inspekcija	4440	4132	4464	4932	100,54%	119,36%	190 8,11 %	265 10,56 %	52 2,22 %	60 2,39 %	242 10,33 %	325 12,95 %
Zdravstvena inspekcija	160	160	144	105	90,00%	65,63%	24 16,67 %	53 50,48 %	6 4,17 %	19 18,10%	30 20,83 %	72 68,57 %
Sanitarna inspekcija	200	310	441	540	220,50%	174,19%	1161 17,23 %	1985 38,70 %	57 12,93 %	143 26,48%	1218 30,16 %	2128 65,19 %
Farmaceutska inspekcija	160	160	41	93	25,63%	58,13%	10 24,39 %	43 46,24 %	9 21,95 %	12 12,90%	19 46,34 %	55 59,14 %

2. Programska orijentacija

Programska orijentacija Uprave utvrđena je Programom rada za 2021.godinu, kojim su utvrđeni strateški i kratkoročni ciljevi:

1. *STRATEŠKI CILJEVI:*

- A. Jačanje djelovanja inspekcijskih poslova u Zeničko-dobojskom kantonu na otkrivanju, sprječavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na:
 - a) obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu,
 - b) obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš
 - c) subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja.
- B. Poduzimanje preventivnih i korektivnih mjera u slučajevima koji nisu obuhvaćeni navedenom u tački A. kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima,
- C. Kontinuirana realizacija Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona, Strategije za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

2. *KRA TKOROČNI CILJEVI*

Kadrovske i materijalno-tehničke pretpostavke za efikasniji rad Kantonalne uprave za inspekcijske poslove:

- a) Kadrovska popunjenost radnih mjesta, koja nisu popunjena (kantonalni inspektori:, sanitarni, šumarski, veterinarski i inspektor za cestovni promet).
- b) Kadrovska popunjenost radnih mjesta uposlenika kojima radni odnos prestaje zbog ispunjavanja zakonskih uslova za odlazak u penziju i uposlenika kojima radni odnos prestaje dobrovoljnim istupanjem iz državne službe,
- c) Nabavka materijalno - tehničkih sredstava službena vozila, (po mogućnosti jedno terensko vozilo), informatička oprema, nabavka namještaja, kao i obezbjediti veći broj kancelarija - iz budžetskih sredstva
- d) Edukacija svih uposlenika Uprave (interna i externa)

VII – UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Tabelarni prikaz plana i izvršenja Budžeta za period I-XII 2021. godinu:

<i>Konto</i>	<i>Naziv izdatka</i>	<i>Budžet za I-XII 2021.</i>	<i>Izvršenje I- XII/2021.</i>
611100	BRUTO PLAĆE I NAKNADE	2.247.416	2.099.369
611200	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	310.416	281.588
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	268.011	220.586
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	84.650	66.238
613100	PUTNI TROŠKOVI	4.500	1.237
613200	IZDACI ZA ENERGIJU	15.330	15.130
613300	IZDACI ZA KOMUNIKACIJU I KOMUNALNE USLUGE	12.150	11.235
613400	NABAVKA MATERIJALA	14.940	10.731
613500	IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA	9.200	8.811
613600	UNAJMLJIVANJE IMOVINE I OPREME	0	0
613700	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	5.400	2.835
613800	IZDACI OSIGURANJA, BANKARSKIH USLUGA I USLUGA PLATNOG PROMETA	0	0
613900	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE	27.630	16.259
821300	NABAVKA OPREME	0	0
	UKUPNO	2.914.993	2.667.781

Obrazloženje:

Iz tabelarnog pregleda se može zaključiti da je izvršenje Budžeta za period I-XII 2021. godine u skladu sa planom Budžeta za period I-XII 2021. godinu. U toku godine je na pozicijama Izdaci za energiju i Izdaci za usluge prevoza i goriva došlo do prekoračenja, te smo uputili prijedlog odluke o preraspodjeli sredstava za povećanjem sredstva na ovim pozicijama a smanjenjem sredstva na poziciji Ugovorene usluge čime se nije dovelo u pitanje izvršenje ove vrste izdataka.

Potrebno je napomenuti da smo budžetskim zahtjevom za 2021. godinu planirali iznos izdataka za energiju u skladu sa izvršenjem 2020. godine, ali je Budžetom za 2021. godinu na ovoj poziciji utvrđen manji iznos. Ovi izdaci se odnose na centralno grijanje i električnu energiju, koji su ugovoreni u fiksnim iznosima po osnovu ugovora o ustupanju na privremeno korištenje poslovnih prostorija na period od 12 mjeseci sa pravnim licima Bosanski Transportni Servis d.o.o. Visoko i JU Dom kulture „Edhem Mulabdić” Maglaj.

Dostavljeno:

1 x Ured premijera

1 x Stručna služba Vlade

1 x a/a

DIREKTOR

Besim Spahić